

ZBERATEL'® 2006

6

Ročník XII.
Cena 55 Sk

ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATELOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

BZD

BRATISLAVSKÉ ZBERATEĽSKÉ DNI

09. - 10. 6. 2006

Firma ZBERATEĽ Vás pozýva do svojho stánku č. 8 v hale B-0

Ďalší príťažlivý námet na rakúskej známke (7 – 8)

Renesančné zvonice na našich známkach (3 – 5)

Z PONUKY FIRMY ZBERATEĽ

Opäť veľa možností doplnenia a rozšírenia zbierky – flóra, fauna, šport, umenie

Poľské stvárnenie tohtoročného námetu EUROPA (6 – 7)

Unikátny nález rímskych mincí na východnom Slovensku (11 – 13)

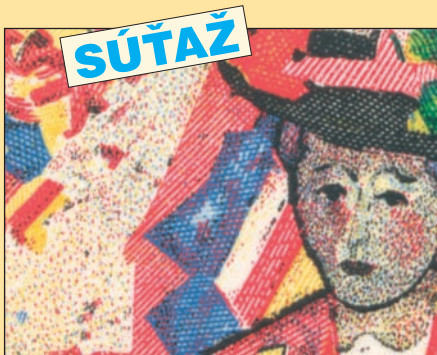
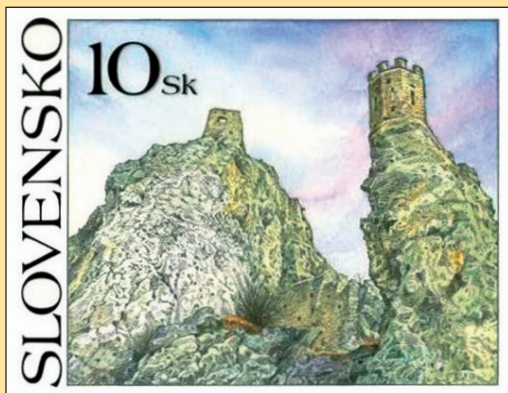
Najvýkonnejšia švédka parná lokomotíva (9)

ČESKOSLOVENSKÁ POŠTA

Martin Benka

Začiatky slovenskej známkovej tvorby (24 – 25)

Výtvarný návrh na známku Devín

← s personalizovaným kupónom

Dobíjacie kupóny T-Mobile v znamení SuperStar (14 – 15)

<p>Unikátne podpisové karty finalistov SuperStar!</p> <p>EASY</p> <p>T-Mobile</p> <p>300 SK</p>	<p><i>Bobby</i></p>	<p><i>Petra Kujáňová</i></p>	<p>T-Star</p>
--	---------------------	------------------------------	----------------------

Vážení čitatelia,

čas nás pomaly posúva k polroku, je tu posledný mesiac školského roka, vrcholí aj vydavateľská aktivita Slovenskej pošty pred prázdninami a blíži sa zberateľská udalosť roka – 3. ročník Medzinárodného zberateľského veľtrhu, Bratislavské zberateľské dni. Aké budú? Naplnia naše očakávania o účasti známych vystavovateľov aj záujemcov a ďalších navštevníkov? Spríevodný program je pritažlivý, dúfame, že pomôže zvýšiť obojstranný záujem.

Firma Zberateľ ostáva verná týmto Dňom a opäť bude vo svojom stánku prezentovať svoju najnovšiu produkciu. Radi vás v našom stánku privítame.

K júnovému číslu Zberateľa

Emisná činnosť našej pošty má jeden zo svojich vrcholov v mesiacoch máj a jún. Po prázdninách vyjde už len šesť známok - dve známky spoločného vydania s Indonéziou, dve známky emisného radu Umenie, Vianoce a Deň známky. Je to málo alebo dosť? Myslíme si, že takáto emisná politika je vyhovujúca, ale na druhej strane nominálne hodnoty by mali reálnejšie vyjadrovať potreby poštovej prevádzky. Chýbajú známky nižších nominálnych hodnôt, napr. 1 Sk, 2 Sk, 4 Sk a 6 Sk na umožnenie vyfrankovať skôr vydané známky doplnením na súčasné tarify. Snáď sa ich ešte dočkáme a vôbec nebude prekážať, keď vyjdu aj mimo emisného plánu.

Dnešné číslo sa opäť venuje informáciám o našich novinách, o novinkách našich susedov, v ktorých je veľa zaujímavých námetov. Počet príležitostných pečiatok stále klesá. Nebyť inaugurácie nových známok, tak v máji by nebola žiadna.

V šiestom pokračovaní seriálu z oblasti numizmatiky nám jeho autorka pani Elena Minarovičová približuje históriu rímskeho mincovníctva v období cisárstva.

Z obsahu júnového čísla treba spomenúť ďalšie pokračovanie seriálu z pera A. Paulinyovej, tentokrát o počiatkoch slovenskej známkovej tvorby. M. Jobek sa už v 98. pokračovaní svojho MOT venuje našim novinkám a ďalším zaujímavostiam na telefónnych kartách. O výkaze doplatného na balíkových zásielkach na Slovensku píše D. Evinic, J. Solava pokračuje o zvieratách v službách človeka, I. Lužák približuje regióny Talianska. M. Gerec rekapituluje správne rozlíšenie zberateľsky obľúbeného hárčeka.

V tradičných rubrikách sú oznamy o zberateľských stretnutiach a inzercia, informujeme tiež o spresnenom programe BZD. Júnová ponuka firmy Zberateľ prináša ďalšie možnosti doplniť zbierky z oblasti námetov aj teritórií.

Naším želaním je, aby vás časopis opäť zaujal a priniesol pohodu vo voľných chvíľach.

Vaša redakcia

ZBERATEĽ®

Ročník XII. - 2006 • Číslo 6 • Cena 55 Sk

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALTS

- **Z noviniek našich susedov** / Some new items of our neighbours / Aus Neuigkeiten unserer Nachbarn (6-8)
- **E. Minarovičová: Malá škola numizmatiky (6) – Rímske mincovníctvo – obdobie rímskeho cisárstva** / Short course of numismatics – Roman mintage – period of the Roman Empire / Grundschule der Numismatik – Römischen Münzwesen – in der Zeit der Römischen Kaisertum (10-12)
- **J. Korený: Slováci v štyroch pozorovateľských misiách OSN v Angole** / Slovaks in 4 UNO missions in Angola / Slowaken in vier UNO Missionen in Angola (12-13)
- **M. Jobek: Malé okienko telekartistu (98)** / Short column of a phonecard collector / Kurz über den Telephonkarten (14-15)
- **D. Evinic: Poplatkové lístky – Výkaz doplatného** / Various post forms / Nachgebührrzettel (16-18)
- **J. Solava: Zvieratá v službách človeka – Hovädzí dobytok** / Animals serving people – Cattle / Tiere im Dienst der Menschen – Rindvieh (19)
- **M. Bachratý: Vlaková pošta Bratislava – Spišská Nová Ves** / Train Post Office Bratislava – Spišská Nová Ves / Bahnpost Bratislava – Spišská Nová Ves (20-21)
- **A. Paulinyová: Znáмка a známková grafika (3)** / Stamps and stamp graphics / Briefmarken und Entwurf von Briefmarken (24-25)
- **M. Gerec: O typoch hárčeka „Človek a lety do vesmíru“** / Types of the souvenir sheets „Man and spaceflights“ / Briefmarkenblocktypen „Mensch und Weltraumflüge“ (26-27)
- **I. Lužák: Regióny Talianska** / Regions of Italy / Italienische Regionen (36-37)

ZBERATEĽ[®]

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek ml., Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 02/44 250 149, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Anton Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 55 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2006 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky 550 Sk, pre abonentov z Českej republiky 982 Sk (785 Kč), pre abonentov z ostatnej Európy 1165 Sk (30 €), pre abonentov zo zámorských krajín 1490 Sk (52 USD).

■ Zasielanie príspevkov a inzerátov: Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na počítačových disketách alebo na CD. Obrázové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevýžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ Číslo 6/2006:

Redakčná uzávierka 19. mája 2006
Do tlače zadané 24. mája 2006
Dátum vydania 29. mája 2006

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj začatého riadku inzerátu je 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme 30%-nú zľavu. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzobníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkany materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám firma účtuje poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ. Všetkým abonentom časopisu firma poskytuje na ponúkaný tovar zľavu vo výške 5 %.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál
- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov
- z ostatných štátov Európy a Zámoria: na účet Anton Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900, Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava, IBAN: SK66 0900 0000 0001 7017280 BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál
- peňažnou poukážkou typu H v hotovosti na adresu predajne Zberateľ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,
- peňažnou poukážkou typu U v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo variabilnom symbole uveďte číslo zo spravidelného listu k zasielanému tovaru,
- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú máme časopis poslať.

Redakcia Zberatelya je na pôvodnej adrese Račianska 17, ☎ 02/44 250 149, e-mail zberatel.redakcia@chello.sk návšteva redakcie v utorku 10.30 – 12.00 hod., 13.30 – 16.00 hod. Iný termín po dohode.

NOVÉ SLOVENSKE POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATELSKÉ MATERIÁLY

■ EUROPA 2006 – Imigranti očami mladých ľudí

Slovenská pošta, a. s., vydala 5. 5. 2006 príležitostnú poštovú známku „EUROPA 2006 – Imigranti očami mladých ľudí“ v nominálnej hodnote 18 Sk.

Hlavným motívom známky je štylizovaný kvet s lupienkami v štyroch farbách – bielej, červenej, žltej a hnedej, umiestnený na zelenom pozadí. Kvet symbolizuje spojenie všetkých rás.

Známku rozmerov 44 x 27 mm, vrátane perforácie (na šírku), viacfarebnou ofsetovou technikou s plastickým reliéfom v obrysoch kvetu vytlačila tlačiareň Állami Nyomda Nyrt., Maďarsko, v náklade 500 000 kusov na upravených tlačových listoch s 10 známkami (50 000 TL). Znáмка č. 375.

Súčasne bola vydaná obálka prvého dňa vydania vrátane pečiatky prvého dňa vydania s domicilom Bratislava. Autorkou výtvarného návrhu pečiatky je akad. mal. Júlia Piačková. Na FDC je umiestnený detailný pohľad na stredovú špirálu semienok, ktorá v sebe ukrýva čínsky znak harmónie a vyváženosti. FDC ofsetovou technikou vytlačila tlačiareň TAB, s.r.o., Bratislava, v náklade 3 200 ks.

Autorom výtvarného návrhu známky a FDC je Martin Mistrík.

Podľa štatistických údajov odišlo z bývalého Československa počas rokov 1948-1989 približne 300 000 obyvateľov. Boli proti vtedajšiemu komunistickému režimu a dúfali, že v zahraničí nájdu demokraciu. Odhaduje sa, že medzi nimi bolo asi 80 – 100 000 Slovákov. Slovensko dnes, ako súčasť Európskej únie, otvára svoje dvere rôznym skupinám cudzincov a migrantov, ktorí by chceli žiť na území tohto štátu. Hoci väčšinu z odhadovaného počtu 150 miliónov migrantov na svete tvoria ľudia hľadajúci lepšie ekonomické a pracovné príležitos-

ti v zahraničí, existuje tiež špecifická skupina ľudí – utečenci, ktorí sú nútení ujsť od opodstatneného strachu pred prenasledovaním z rasových, náboženských, národnostných dôvodov alebo kvôli príslušnosti k jednotlivým sociálnym alebo politickým skupinám. Utečenci potrebujú medzinárodnú ochranu. Práve táto skupina ľudí je pod ochranou UNHCR, pričom všetky signatárske štáty, ktoré podpísali Dohovor o postavení utečencov z roku 1951, majú voči nim medzinárodné záväzky. Mladí ľudia žijúci v novej demokratickej Slovenskej republike dnes majú jedinečnú príležitosť splatiť morálny dlh minulosti za predchádzajúce generácie.

■ Renesančné zvonice – Kežmarok a Podolíneć

Slovenská pošta, a. s., vydala 19. 5. 2006 v emisnom rade Krásky našej vlasti dve príležitostné poštové známky „Renesančné zvonice – Kežmarok a Podolíneć“.

Na známke nominálnej hodnoty 27 Sk je renesančná zvonica v Kežmarku v ohradenom priestore farského kostola sv. Kríža, na známke nominálnej hodnoty 29 Sk je renesančná zvonica v Podolínci, ktorá je situovaná v areáli farského kostola Nanebovzatia Panny Márie.

Známky rozmerov 26,5 x 44 mm, vrátane perforácie (na výšku), technikou rotačnej ocelotlačie v kombinácii s hĺbkotlačou vytlačila na tlačových listoch s 50 známkami Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., v náklade po 500 000 kusov.

Súčasne boli vydané dve obálky prvého dňa vydania vrátane dvoch pečiatok prvého dňa vydania s domicilom Kežmarok a domicilom Podolíneć. Motív na FDC „Kežmarok“ predstavuje detail štylizovaných rastlinných ornamentov pod atikou. Na FDC „Podolíneć“ je detail plastiky misijného kríža s telom ukrižovaného Krísta,

ktorý je situovaný na stene zvonice vedľa schodiska. Obe FDC techniku ocelotlača z plochej platne vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava, v náklade po 3 200 ks.

Autorom výtvarných návrhov emisie je doc. Igor Benca. Rytiny známky a FDC „Kežmarok“ vytvoril Mgr. art. Arnold Feke, známku „Podolíneček“ vyryla Lucie Bandíková, FDC k nej vyryl Rudolf Cigánik. Známky majú čísla 376 a 377.

Na rozvoji renesančnej architektúry na Slovensku sa od polovice 16. storočia výrazne podieľali hlavne východoslovenské mestá. Spoločenské i politické pomery po porážke uhorských vojsk v bitke pri Moháči v roku 1526 i nástup reformácie otvorili cestu renesancii. Boli to práve spišské mestá, v ktorých sa renesancia prejavila výraznejšie ako v iných regiónoch. Spolupôsobenie domácich tradícií s architektúrou južného Poľska s centrom v Krakove prispelo k vytvoreniu svojrázneho umeleckého prejavu označovaného termínom východoslovenská renesancia. K osobitým stavebným typom renesancie na východe Slovenska patria zvonice. Tieto samostatne stojace stavby s charakteristickými štítkovými atikami sú ojedinelé v Európe. I keď sa zvonice stávali zvyčajne v areáloch kostolov, neslúžili cirkevným účelom. Mestá ich využívali ako strážne veže a pozorovateľne, z ktorých sa v prípade nebezpečenstva, či už pri požiari, živelných pohromách alebo vojenských útokoch, zvonením vyhlasoval poplach.

Zvonica v Kežmarku v ohradenom priestore farského kostola sv. Križa patrí k našim najkrajším renesančným pamiatkam na Spiši. Jej autorom bol miestny stavitel Ulrich Materer, ktorý ju postavil v rokoch 1586 – 1591. Táto veľká stavba štvorcového pôdorysu nepresahovala svojou hmotou výškovú úroveň okolitej zástavby. Jasne čitateľnú kompozíciu charakterizuje výrazné horizontálne delenie plôch. Prevýšené prízemie je hladké, so vstupným otvorom. Miernie predsunuté poschodie spočívajúce na oblúčkových konzolách je na všetkých štyroch stranách architektonicky akcentované arkádovými otvormi typu bifória a trifória. Celú stavbu ukončuje štítková atika. Dôležitú úlohu v celej kompozícii zohráva bohatá sgrafitová vyzdoba, ktorú realizoval neznámy autor s iniciálami H. B.

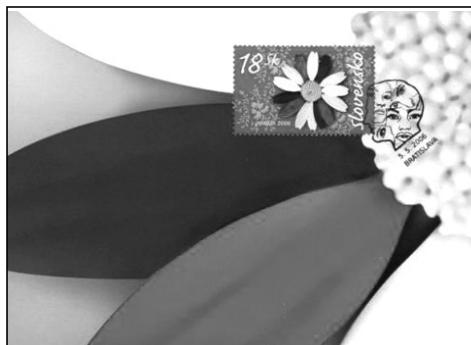
Mesto Podolíneček je jedným z najstarších slovenských miest. Mestské výsady dostalo už v roku 1292. Toto prosperujúce mesto s rozvinutými remeslami a obchodom, ktoré spolu s ďalšími spišskými mestami patrilo v rokoch 1412 až 1772 Poľsku, sa výrazne podieľalo na vývoji renesančnej architektúry. Dodnes sa zachovala jeho pôvodná urbanistická štruktúra so stredovekým pôdorysom a mestským opevnením.

Renesančná zvonica v Podolínci pochádza z roku 1659. Je situovaná v areáli farského kostola Nanebovzatia Panny Márie. Nízka hranolová veža s výraznou dvojitou atikou s plastickou slepou arkatúrou a zvukový-

mi arkádovými otvormi patrí k typickým príkladom renesančného stavitelstva v období reformácie. Zvláštnosťou podolínskej zvonice je využitie prízemna na radnú sieň. Na poschodí zvonice, kam vedie pristavené polkruhové schodisko, sa nachádza vzácny zvon z roku 1392. Vedľa schodiska, na stene zvonice, je situovaný misijný kríž s telom ukrižovaného Krista.

■ CM: EUROPA 2006 – Imigranti očami mladých ľudí

Slovenská pošta, a. s., vydala 5. 5. 2006 k príležitostnej poštovej známke „EUROPA 2006 – Imigranti očami mladých ľudí“ carte maxima so štylizovaným kvetom s lupienkami v štyroch farbách, ktorý symbolizuje spojenie všetkých rás.

Autorom výtvarného návrhu carte maxima je Martin Mistrik.

Carte maxima ofsetovou technikou vytlačila tlačiareň KNIHTLAČ, Zohor.

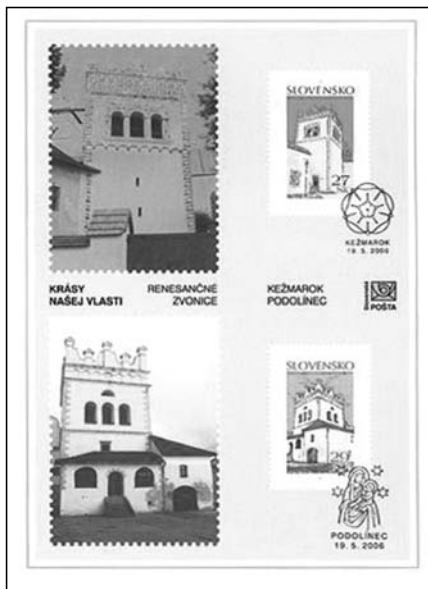
■ NL: Renesančné zvonice – Kežmarok a Podolíneček

Slovenská pošta, a. s., vydala 19. 5. 2006 nálepny list k príležitostným poštovým známkam „Renesančné zvonice – Kežmarok“ a „Renesančné zvonice – Podolíneček“.

Na ľavej časti nálepného listu sú pod sebou umiestnené fotografie renesančných zvoníc v Kežmarku a Podolínci. Oproti nim sú na pravej strane nálepného listu nalepené známky emisie Renesančné zvonice Kežmarok a Podolíneček. Na pravom okraji v strede medzi známkami je logo Slovenskej pošty.

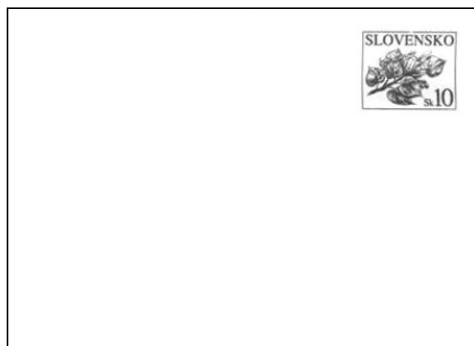
Autorom výtvarného návrhu nálepného listu je doc. Igor Benca.

Nálepny list vytlačila ofsetovou technikou tlačiareň KNIHTLAČ, Zohor.

■ COB: Lipa

Slovenská pošta, a. s., vydala 2. 5. 2006 celinovou obálku s natlačenou známkou „Lipa“ v nominálnej hodnote 10 Sk. Autorkou výtvarného návrhu známky je Lucie Bandíková.

Známku na celinovú obálku technikou líniovej tlače z hĺbky – intaglio, jednofarebne v hnedej farbe, vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava.

■ PL Briefmarkenmesse Essen 2006

Slovenská pošta, a. s., vydala 4. 5. 2006 príležitostný poštový lístok s natlačenou známkou „Doprava na

Dunaji“ nominálnej hodnoty 10 Sk a prítačovým motívom „Briefmarkenmesse Essen 2006“.

V ľavej časti príležitostného poštového lístka je na viacfarebnej prítláči vo forme poštovej známky zobrazená architektonická dominanta mesta Essen. Na obr. s kašetom Slovenskej pošty používanom na veľtrhu.

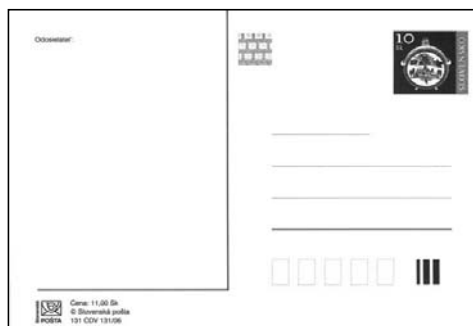
Poštový lístok na bielom ofsetovom papieri gramáže 160 g/m² ofsetovou technikou vytlačila tlačiareň PROMPT, tlačiareň cenín, a. s., Bratislava.

■ PL „Modranská keramika“

Slovenská pošta, a. s., vydala 20. 5. 2006 poštový lístok s natlačenou známkou „Modranská keramika“ v nominálnej hodnote 10 Sk.

Autorom grafickej úpravy známky je akad. mal. Vladislav Rostoka.

Poštový lístok je vytlačený viacfarebným (štvorfarebným) ofsetom na bielom ofsetovom papieri gramáže

160 g/m² s ochrannými prvkami hologramom (umiestneným vpravo vedľa zvislej deliacej čiary so symbolom Slovenskej pošty v podobe rastra) a mikropísmom (v 2. linke adresovej časti je text Slovenská pošta).

Poštový lístok vytlačila tlačiareň Állami Nyomda Nyrt., Maďarsko.

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

Česká pošta vydala 26. 4. 2006 príležitostnú poštovú známku **Máj – lásky čas** v nominálnej hodnote 7,50 Kč. Autorkou výtvarného návrhu je Anna Khunová, známa ilustrátorka, rytinu vyhotovil Jaroslav Tvrdouň. Známkový rozmerov 23 x 30 mm boli vytlačené rotačnou ocelotlačou v kombinácii so štvorfarebnou hĺbkotlačou na tlačových listoch s 50 známkami. Znáмка má kat. č. 0472. Súčasťou emisie je obálka prvého dňa vydania s námetom spevavého vtáčika a jar-ných kvetov, a pečiatka dňa vydania.

Mesiac máj – čas lásky, ktorý sa spája aj s dielom Karla Hynka Máchu. Znáмка je určená nielen zamilovaným. Jej nežný námet –

kvetina s huslami – vyjadruje priania všetkého najlepšieho, ktoré posielaťme svojim priateľom a známym k najrôznejším príležitostiam.

kvetina s huslami – vyjadruje priania všetkého najlepšieho, ktoré posielaťme svojim priateľom a známym k najrôznejším príležitostiam.

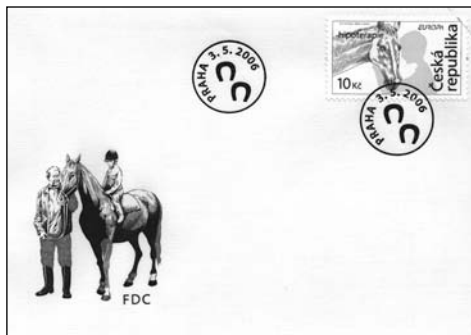
Česká pošta vydala 3. 5. 2006 v emisnom rade **EUROPA** podľa výtvarného návrhu Renáty Fučíkovej v ryteckom prepise Pavla Kovářka dve príležitostné poštové známky na spoločný námet Integ-

grácia, vyhlásený Asociáciou verejných poštových operátorov PostEurop.

České známky hodnoty 10 Kč a 20 Kč – doplnené logom EUROPA – sú zamerané na špeciálne terapie, ktoré sa snažia vrácať zdravotne postihnutých ľudí do normálneho života.

Hipoterapia je podporná rehabilitácia pomocou koňa, pri ktorej trojrozmerný pohyb koňa v kroku stimuluje centrálny nervový systém pacienta a zapojenie

všetkých jeho svalov. Pacient sedí na koni, ktorý má namiesto sedla mäkkú podložku s drzadlami, aby prenos pohybu z chrbta koňa na jeho panvu bol čo najme-

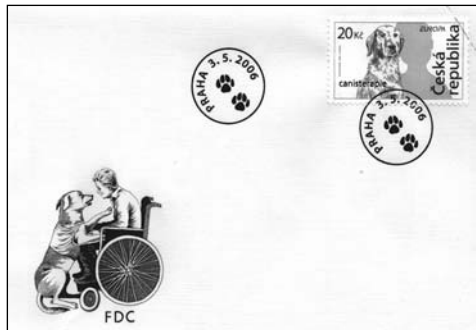
nej rušený. Hipoterapia sa používa u pacientov s roztrúsenou sklerózou, nesprávnym držaním tela, detskou mozgovou obrnou, ľahkou mozgovou disfunkciou, logopedickými a dýchacími ťažkosťami, Parkinsonovým syndrómom, pri ortopedických ochoreniach atď. Túto liečbu však môže vykonávať iba skúsený fyzioterapeut spolu s hipológom.

Metóda, pri ktorej sa využíva kontakt so psom, je canisterapia. Dôraz sa pritom kladie na riešenie problémov psychologických, citových a sociálne-inteligentných. Pôsobenie na fyzické zdravie pacienta je druhotné. Táto liečba sa aplikuje ako psychoterapeutická metóda napr. pri nadväzovaní kontaktu s pacientmi

ťažko komunikujúcimi, autistami, mentálne postihnutými, v logopedickej a rehabilitačnej praxi, u dlhodobých chorých, pri výskyte apatie a pod. Uplatnenie môžu najst rôzne plemená psov.

Známky boli vytlačené rotačnou ocelotlačou kombinovanou s trojfarebnou hĺbkotlačou na tlačových listoch s ôsmimi známkami. Kat. čísla známok 0473 a 0474.

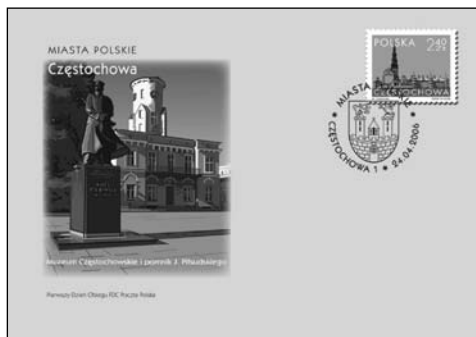
Súčasťou emisie sú dve obálky prvého dňa vydania s pečiatkami dňa vydania.

Poľsko

Poľská pošta vydala 24. apríla 2006 ďalšiu známku v emisnom rade **Polské mestá**. Na známke hodnoty 2,40 zł je podľa návrhu M. Dziekanskej známe mesto Czestochowa so svojimi dominantami. Znáмка rozmerov 31,2 x 25,5 mm bola vytlačená rotačnou ocelotlačou v kombinácii

s hĺbkotlačou na tlačových listoch so 100 známkami vo viacmiliónovom náklade. Súčasťou emisie je obálka prvého dňa s pečiatkou dňa vydania.

Poľská pošta vydala 5. mája 2006 známku **Europa** –

Integrácia očami mladých ľudí, keď na známke je reprodukovaný víťazný návrh, ktorý do súťaže poslala Anna Niemerko.

Symbolika vyjadruje, že vzdelaný mladý človek sa dotýka hviezd Európy. Znáмка rozmerov 31,2 x 43 mm nominálnej hodnoty 2,40 zł bola vytlačená ofsetom na tlačových listoch s 20 známkami v celkovom náklade 500 000 kusov. Súčasťou emisie je aj FDC s pečiatkou dňa vydania.

Rakúsko

Rakúska pošta vydala 21. apríla 2006 výplatnú známku z roku 2003 s nominálnou hodnotou 0,25 eura („Kamenný kríž“ v jazere Mondsee) s pretlačou nominálnej hodnoty na 0,75 eura (poplatok za list 2. triedy) a s príplatkom 4,25 € v náklade 2 mil. kusov na **pomoc povodňami postihnutých oblastí** v Dolnom Rakúsku v marci tohto roka.

V histórii druhej Rakúskej republiky je to druhý prípad takéhoto postupu rakúskej pošty pri prírodnej udalosti. V roku 1954 bola pretlačená výplatná známka z roku 1946 v zmenenej farbe s príplatkom 20 Gr. na pomoc obetiam lavíny v Alpách.

V nominálnej hodnote 0,75 eura rakúska pošta vydala 20. mája 2006 priležitostnú poštovú známku s portrétom Naomi Campbell. Znáмка vyšla v novom emisnom rade „**Life Ball**“, keď pod týmto názvom sa každoročne v Rakúsku (vo viedenskej radnici) poriada spoločensko - charitatívna akcia na podporu výskumu AIDS (v tomto roku už po tretíkrát).

Prominentným hosťom tohtoročného Life Ball bola známa fotomodelka Naomi Campbell. Narodila sa 22.

mája 1970 v Londýne. Ako štrnásťročná začala navštevovať herectvo na známej „Italia Conti Academy of Theatre Arts“ v Londýne, neskôr študovala na Londýnskej

umeleckej akadémii. V roku 1985 ju v londýnskom okrese Covent Garden objavili agenti ženského časopisu Elle. Odvtedy začala spolupracovať s agentúrou Synchro Models, a tým sa začala jej závažná kariéra v medzinárodnom modelingu. V priebehu nasledujúcich rokov sa neprezentovala len pri predvádzaní najdrahších modelov módnych salónov, ale požovala najlepším fotografom a objavovala sa titulných stranách mnohých časopisov.

Naomi Campbell bola úspešná nielen ako fotomodelka, ale aj ako herečka a speváčka, a tiež so značkou kozmetiky nesúcej jej meno, ktorá sa stala známou na celom svete.

Ako mnohí známi umelci aj Naomi Campbell podporila organizáciu UNESCO, predovšetkým vo svojej materskej zemi na Jamajke, keď prispela na vybudovanie mnohých detských zariadení.

Účasťou na tohtoročnom „Life Ball“ Naomi Campbell podporila spoločensko - charitatívnu akciu, ktorá významne prispieva na výskum nebezpečného ochorenia.

Známka bola vytlačena hlbkotlačou v náklade 800 000 kusov, pričom názov krajiny sa uvádza v jej latinskom prepise – AUSTRIA.

Maďarsko

Maďarská pošta vydala 22. marca 2006 poštovú známku pri príležitosti konania kongresu Európskej futbalovej federácie (UEFA) v dňoch 22. až 24. marca v Budapešti. Znáмка symbolicky zobrazuje spojenie futbalových zväzov európskych krajín a emblém Maďarského futbalového zväzu.

Známku nominálnej hodnoty 170 Ft ošetroval tlačiareň Állami Nyomda Nyrt. v náklade 150 000 kusov. (spracoval -pem-)

PREHLAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK apríl - máj 2006

dátum, domicil,
text pečiatky, autor, farba

■ 30. 4. 2006 Košice 1: **MESTSKÁ FILATELISTICKO FILOKARTISTICKÁ VÝSTAVA AGROFILA** • Viliam Gaál • čierna

■ 4. 5. 2006 Slovenská pošta: **BRIEFMARKEN - MESSE ESSEN 2006 (kašet)** • F. Horniak • čierna

■ 19. 5. 2006 Podolíneč: **INAUGURÁCIA ZNÁMKY RENESANČNÁ ZVONICA V PODOLÍNEČI** • Jozef Kupko • čierna

■ 19. 5. 2006 Kežmarok 1: **INAUGURÁCIA ZNÁMKY RENESANČNÁ ZVONICA V KEŽMARKU** • Jozef Kupko • čierna

■ **PL: Národná filatelická výstava NITRA 2006**
Slovenská pošta, a. s., vydá 7. júna 2006 príležitostný poštový lístok s vytlačou známku Doprava na Dunaji nominálnej hodnoty 10 Sk (CDV 78), v ľavej časti s prítlačou k Národnej filatelistickej výstave NITRA 2006.

■ **PL: Deň Matice slovenskej**
Slovenská pošta, a. s., vydá 8. júna 2006 príležitostný poštový lístok s vytlačou známku Doprava na Dunaji nominálnej hodnoty 10 Sk (CDV 78), v ľavej časti s prítlačou ku dňu Matice slovenskej v rámci výstavy NITRA 2006. (-pem-)

Báječné železnice

Šesťznámkovú emisiu s týmto názvom vydala Švédsko pošta 26. januára 2006. Pripomína tým, že v budúcom roku Švédsko oslávi 150. výročie otvorenia prvej železničnej trate pre verejnú dopravu. I v tejto severskej krajine priniesli železnice komunikačnú revolúciu. Až do tých čias mala väčšina ľudí iba dve možnosti dopravy, a to koňa a voz alebo dve vlastné nohy. Zrazu sa otvorili cesty do sveta, tovary zmizli na trhoch a noviny sa šíрили rýchlejšie, ako si to niekto ani nevedel predstaviť. Švédsko pošta oslávila úžasný úspech domácich železníc vydaním známkových-

né vlaky. Pri otvorení trate Štokholm – Gothenburg v r. 1926 bola daná do prevádzky drevená lokomotíva, neskôr bola vyrábaná z ocele.

Najsilnejšia švédsko parná lokomotíva je R lokomotíva z r. 1908. Bola konštruovaná na ťahanie vlakov s nákladom rudy až 1 300 ton.

RC lokomotíva je asi najznámejšia švédsko lokomotíva.

Podobne ako lokomotíva triedy D je univerzálnym strojom pre osobnú aj nákladnú dopravu. Dosiahla veľký úspech aj v zahraničí, najmä v USA.

Čím rýchlejšia je spoločnosť, tým rýchlejšia je aj

ho zošitka s desiatimi známkami (5 hodnôt) a jednej zvitkovej známky. Šesť zobrazených lokomotív zohralo významnú úlohu v rozvoji železničnej dopravy v uplynulých 150 rokoch.

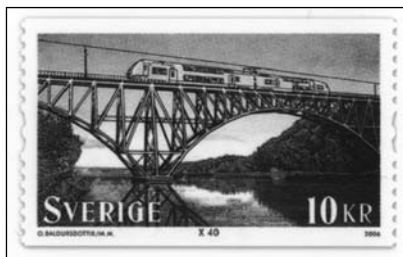
Lokomotíva Mallet, pomenovaná podľa švajčiarskeho vynálezcu Anatola Malleta, bola vyrobená v r. 1891. Jej rozchod je iba 600 mm, čo je vo Švédsku najmenej v službách verejnej dopravy.

Koľajový autobus (railbus) je poháňaný benzínovým motorom a môže premávať tam, kde nie je elektrické vedenie. Väčšina týchto vlakov je nasadená v severnom Švédsku.

Lokomotíva triedy D, elektrická univerzálna lokomotíva, sa môže využívať pre ťažké nákladné i rýchle osob-

železnica. Vlak X40, ktorý je motívom zvitkovej známky, vykonáva najmä regionálnu dopravu ako náhrada za pomalšie medzimestské vlaky. Prvý X40 bol vyrobený v r. 2004 a dosahoval maximálnu rýchlosť 200 km/hod.

Známky zo známkového zošitka sú určené na listy prvou triedou v domácom styku (v súčasnosti 5,50 Kr.) a boli vytlačené kombinovanou technikou z rytín Naszarkowského, L. Sjööbloma a M. Mörcka. Zvitkovú známku s nominálnou hodnotou 10 Kr. na list do zahraničia prvou triedou vytlačili štvorfarebným ofsetom. Fotografické predlohy k známkam poskytl Švédske železničné múzeum.

Ivan Lužák

MALÁ ŠKOLA NUMIZMATIKY (6)

PRE MLADÝCH AJ SKÔR NARODENÝCH

Elena Minarovičová

Strieborné mince

Rímsky cisár **Augustus (27 pred n. l. – 14 n. l.)**, zakladateľ rímskeho cisárstva, ponechajúc základné peňažné jednotky Rímskej republiky, pozdvihol peňažný systém na novú úroveň. Základnou striebornou peňažnou jednotkou bol naďalej denár s hmotnosťou 3,8 g a okrem denárov sa razili aj **kvináre** (poldenáre). Kvalita striebra a hmotnosť denára sa však už roku 64 počas vlády **cisára Nera (54 - 68)** začala zhoršovať

Augustus (27 pred n. l. – 14 n. l.) aureus, averz

a pokračovala aj pri nasledujúcich panovníkoch (*obr. 1*).

Popri denári vznikla roku 215 nová strieborná minca. Zaviedol ju cisár **Caracalla (198 - 217)** a bol to tzv. **antoniniánus** v hodnote jeden a pol denára s hmotnosťou 4,7 až 5,6 g. Svoje pomenovanie minca dostala od prvého cisárskeho mena Caracallu, ktorý sa volal Marcus Aurelius Antoninus. „*Caracalla*“ bola len cisárova prezývka podľa dlhého galského pláštá s kapucňou, ktorý rád nosil a stal sa v jeho dobe módou. Navonok sa antoniniánus odlišuje od denára lúčovitou korunou na hlave panovníka (na denároch je hlava panovníka ozdo-

bená vavrínovým vencom). Poprsie cisárovien na antoniniánoch býva zvyčajne na polmesiaci. Caracallova mincová reforma nedokázala však zastaviť úpadok rímskej meny. Antoniniánus postupne strácal svoj strieborný obsah, a tak zostal od polovice 3. storočia už prakticky medený. Mince sa razili aj z billonu (Ag + Cu), ktorý sa časom zmenil úplne na meď a len lúčovitá koruna (*corona radiata*) pripomínala bývalú plhodnotnú striebornú mincu (*obr. 2*).

Gordian III. Pius (238 - 244) Ag antoninianus (hlava cisára s lúčovitou korunou)

Antoniniány vydávali aj nasledujúci panovníci až do vlády **cisára Diocletiana (284 - 305)**, ktorý svojou peňažnou reformou opäť zaviedol novú striebornú mincu argenteus s hmotnosťou 3,41 g a predstavoval 1/96 striebornej rímskej libry. Razil sa až do mincovej reformy **cisára Constantina I. (306 - 337)**, keď ho nahradili strieborné nominály **miliarenses** (4,55 g) a **siliqua** (3,4 g). Hmotnosť siliquy postupne klesala a už v polovici 4. storočia mala iba 2,36 g a neskôr iba okolo 1,04 g. Jej priemer bol 16-18 mm. „*Siliqua*“ je pomenovanie plodu rohovníkového stromu (svätójánsky chlieb). V období naturalnej výmeny zohral úlohu výmenného prostriedka, z ktorého sa neskôr vyvinul názov mince. Vyššie spomínané mince sú však veľmi vzácne a vo veľkých zbierkach sa vyskytujú viac-menej ako rarita.

Zlaté mince

Áká bol razba zlatých mincí a čo jej predchádzalo? Z histórie sa dozvedáme, že v starovekom Ríme sa razili zlaté mince do doby G. I. Caesara iba výnimočne. Až na sklonku republiky začal **G. I. Caesar** v rokoch 49 - 44 pred n. l. raziť zlatú mincu, nazvanú **aureus** (lat. zlatý)

s hmotnosťou 8,2 g. O pravidelnú razbu zlatých mincí sa zaslúžil **cisár Augustus**, ktorý ustanovil zlato za základ rímskeho peňažného systému vôbec. **Aureus** s hmotnosťou 7,79 g mal hodnotu 25 strieborných denárov a 100 bronzových sesterciov. Augustus razil zlaté mince predovšetkým v Lugdune (dnešný Lyon). Táto mincovňa razila mince spôsobom „*al marco*“. Znamenalo to, že zo základnej hmotnostnej jednotky kovu sa vyrazil určitý počet mincí. Tieto sa osobitne nevážili, a preto ich hmotnosť nie je rovnaká. Je tiež známe, že podľa nariadenia rímskeho senátu sa nesmeli vydávať mince s portrétom žijúceho panovníka a s prvou podobizňou na minci sa stretáme až po smrti G. I. Caesara v roku 44 pred n. l.

Kvalita zlatých rímskych mincí, okrem výnimiek, bola za cisárstva veľmi stabilná. Ich rýdzosť bola asi 98 % vzácneho kovu a vďaka tomu sa zlaté rímske razby podieľali aj na svetovom obchode. Razba mincí zo vzácných kovov bola výlučne v kompetencii panovníka. Bronzové mince vydával senát a miestodržiteľia jednotlivých rímskych provincií. Hospodárske a politické krízy rímskeho impéria však neobišli mincový systém žiadneho z rímskych cisárov a na kvalite mincí sa prejavovali ich snahy novými hospodárskymi reformami zachrániť dobré meno rímskeho peňažného systému.

Výrazný pokles hmotnosti aurea nastal v rokoch 63 – 64 počas panovania cisára **Nera (54 – 68)**, ktorý svojou mincovou reformou znížil obsah vzácneho kovu v základných peňažných jednotkách. V tomto období mal aureus hmotnosť asi 7,27 g a tento stav sa udržal až do konca 2. storočia.

Zmeny nastávajú na začiatku 3. storočia za cisára **Caracallu (212 – 217)**, ktorý zaviedol v roku 215 popri vyššie spomínanom antoniniáne, a popri aureu, **dvojaureus**. Podobne ako strieborný antoniniánus sa dvojaureus odlišuje nielen hmotnosťou, ale aj vonkajšou stránkou – ozdobou na panovníkovej hlave, lúčovitou korunou. Tento druh zlatých razieb je však veľmi zriedkavý a vzácny.

V úprave mincového systému pokračoval svojimi peňažnými reformami cisár **Constantinus I. (306 – 337)**. V roku 311 vytvoril novú základnú hmotnostnú jednotku – libru zlata s hmotnosťou 327 g, z ktorej sa vyrazilo 72 zlatých mincí – solidov. Nová mincová jednotka, zavedená namiesto aurea, tak predstavovala 1/72 libry s hmotnosťou 4,55 g. **Solidus** (lat. pevný, dokonalý) sa razil z kvalitného zlata a bol ľahší ako aureus (5,4 g). Táto zlatá minca sa udržala i po zániku Západorímskej ríše roku 476 a stala sa najcharakteristickejšou mincou Byzantskej ríše až do jej konca roku 1453. K čiastkovým jednotkám solidu patrili polysolidus (semis, semissis) s hmotnosťou okolo 2,25 g a tretina solidu (triens, tremissis) s hmotnosťou okolo 1,5 až 1,7 g.

A tak už na začiatku 4. storočia bol solidus takmer o polovicu ľahší ako prvé perzské dareiky alebo macedónsky statér, ale po aureoch sa stal štvrtou zlatou min-

cou sveta, ktorá po páde Západorímskej ríše ovládla obchod v oblasti Stredozemného mora.

Mince z obyčajných kovov

Okrem strieborných a zlatých mincí zohrali svoju významnú úlohu v histórii rímskeho mincovníctva aj mince z obyčajných kovov – **medené, mosadzné alebo bronzové**. Už som spomínala, že počas doby Rímskej republiky bol základnou jednotkou bronzových mincí as a jeho zlomky. Za rímskeho cisárstva boli mince bronzové bežné a rámcovo ich delíme podľa veľkosti na:

veľký bronz – sestercius (25 g), **stredný bronz – dupondius** (12,5 g), **as** (10 až 11 g), **malý bronz – semis** (5 g) a **kvadrans** (3 g).

Základné nominály a ich vzájomný pomer z obdobia od Augusta až do 2. polovice 3. storočia uvádza nasledujúca tabuľka:

aureus	denár	sestercius	dupondius	as
1	= 25	= 100	= 200	= 400
	1	= 4	= 8	= 16
		1	= 2	= 4
			1	= 2

Základné nominály a ich vzájomný pomer z obdobia od Augusta až do druhej polovice 3. storočia

Pomocný prostriedok na správne rozlíšenie bronzového asu a dupondia počas doby cisárskej je ozdoba panovníkovej hlavy. Na ase je hlava ozdobená vavrínovým vencom a pre dupondius je charakteristická hlava panovníka ozdobená lúčovitou korunou (obr. 3).

Peňažnou reformou cisára Diocletiana roku 294 sa

Trajanus (98 - 117) dupondius, avers (hlava cisára s lúčovitou korunou)

dostala do obehu celkom nová bronzová jednotka – **fol-lis** s hmotnosťou okolo 10 g. Ani hmotnosť follisu nebola stála a v neskoršom období sa často redukovala. Follis prešiel aj do byzantského mincovníctva, kde najväčšia bronzová minca 40-follis je označená písmenom M (150 kusov 40-follisov sa rovnalo 1 solidu). Aj okolo polovice 4. storočia sa vydávajú nové peňažné jednotky z obyčajného kovu, napríklad **maiorina** alebo **centenionalis** (obr. 4).

K posledným reformátorom peňažného systému na konci 4. storočia patrili cisár **Theodosius I. (379 - 395)**. Za svojej takmer 16 ročnej vlády však už nemohol žiadnymi reformami ovplyvniť vážne politické zmeny Rímskej ríše a obnoviť jej hospodárske pomery. Nastával súmrak veľkého a mocného impéria a spolu s ním sa uzatvárala aj slávna a významná kapitola jeho mincovníctva.

Maximianus Hercullius (286 - 305) follis, averz

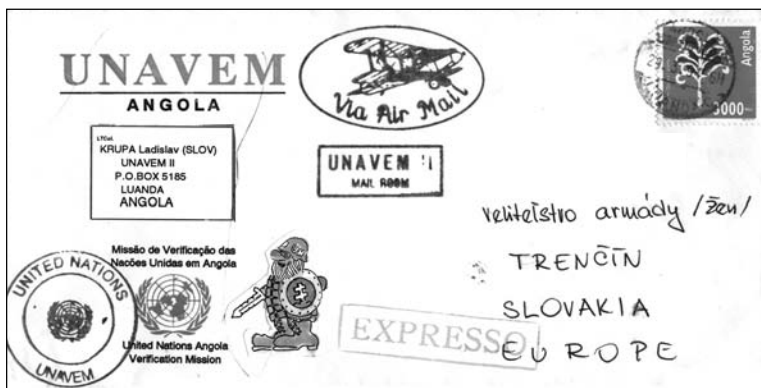
Slováci v štyroch pozorovateľských misiách OSN v Angole v rokoch 1989 – 1999

Jozef Korený

Misia OSN **UNAVEM I** (United Nations Angola Verification Mission I) vznikla v decembri 1988 s cieľom monitorovať odchod kubánskych jednotiek z južnej časti Angoly na sever a postupne na Kubu. Odchod kubánskych jednotiek sa skončil 25. 5. 1991. Príslušníci Čs. armády v počte 15 pozorovateľov (z toho 4 Slováci) začali činnosť v tejto misii v januári 1989 a ukončili v júni 1991. Listové zásielky z Angoly do našej republiky boli dopravované letecky z Luandy, kde bolo aj HQ misie, alebo cez Ženevu. Boli aj prípady, že listovú zásielku prevzal príslušník misie odchádzajúci na dovolenku a tak listová zásielka bola odoslaná napr. z Holandska alebo z Maďarska. Na korešpondenciu sa používali úradné obálky pôvodne určené pre misiu UNTAG v Namíbií s textom UNTAG – ANGOLA. Na zásielky sa dávali dvojkruhové pečiatky priemeru 38 mm čiernej farby. V strede pečiatky bol znak OSN a text UNITED NA-

TIONS UNAVEM. Tiež obdĺžniková pečiatka s textom UNAVEM MAIL ROOM čiernej farby. Misie sa zúčastnili zástupcovia 10 štátov, medzi nimi bolo aj Československo.

Občianska vojna medzi stúpenkami MPLA a UNITA vyhrotila situáciu do takej miery, že 31.5.1991 musela byť v Portugalsku podpísaná dohoda o Angole a následne začala svoju činnosť ďalšia misia OSN **UNAVEM II** s mandátom na kontrolu prímeria medzi MPLA a protivládnu UNITA s postupnou demobilizáciou znepriatelených strán. Na začiatku misie v nej pôsobilo 30 čs. pozorovateľov. V rámci rozdelenia ČSFR celú misiu pre-

vzala SR. Vláda SR uznesením č. 135 z 1. 3. 1993 a NR SR uznesením č. 160 z 18. 3. 1993 vyslovila súhlas s vyslaním príslušníkov ASR do zahraničia, a tak v Angole pôsobilo od mája 1991 do februára 1995 v dvoch skupinách 18 príslušníkov ASR. V misii UNAVEM II pôsobilo 25 štátov prostredníctvom vojenských pozorovateľov a civilnej polície. Listové zásielky boli z Angoly odosielané rovnakým spôsobom ako z misie UNAVEM I. Služobné obálky boli označené UNAVEM ANGOLA, znak OSN s názvom misie v portugalčine a angličtine. Situácia si aj v nasledujúcom období vyžiadala riešenie v Rade bezpečnosti OSN so záverom vytvorenia misie **UNAVEM III**. Jej pôsobenie bolo od februára 1995 do 30. 6. 1997. V tomto období sa misie zo SR zúčastnilo 16 príslušníkov ASR. V misii bolo zastúpených 31 krajín. Na poštový styk pozorovateľa používali služobné obálky s textom UNAVEM III ANGOLA s príťažkou znaku OSN a textom ako pri misii UNAVEM II.

Situácia v Angole si aj naďalej vyžadovala riešenia od BR OSN, čo vyústilo do vytvorenia misie **MONUA**.

MONUA pôsobilo 8 príslušníkov ASR. Niektorí príslušníci ASR boli v Angole aj tri razy. Počas celého obdobia to bolo 46 príslušníkov ASR, ktorí prispeli k stabilizácii pomerov v Angole.

Na poštový styk príslušníci misie používali služobnú obálku s textom MONUA ANGOLA s príťažkou znaku

OSN a textom v portugalčine a angličtine. Obálka modrej farby mala všetky náležitosti ako predchádzajúca, ale znak OSN a textová časť boli v inom usporiadaní. Používal sa tiež aerogram s podobnou úpravou ako modrá obálka.

Pošta bola prepravovaná v uzáveroch do New Yorku (frankatúry tvorili známky OSN), tiež do Ženevy s pečiatkou UNITED NATIONS FREE MAIL SERVICE UNAVEM- III ANGOLA (oslobodené od poštovného)

alebo priamo do krajín Európy. Pečiatky FREE MAIL SERVICE boli červenej a čiernej farby. Misia nespĺnila očakávania a pre stále porušovania dohôd o prímerí a stupňujúcu agresiu voči príslušníkom OSN Rada bezpečnosti misiu MONUA vo februári 1999 zrušila.

Jej činnosť sa začala v júni 1997. Zatiaľ čo činnosť misie bol poznamenaný tragickou udalosťou zostrelím lietadla 26.6.1998, v ktorom zahynul zvláštny zmocnenec generálneho tajomníka OSN a vedúci misie Alioune Blondin Baye z Mali, ako aj 5 príslušníkov zo štábu OSN a 2 piloti. V misii pôsobili zástupcovia 33 štátov. V misii

Pramene:

1. Piper Mark: Cuban Military Mails in Angola, American Philatelist – február 2001
2. UNAVEM II Yearbook 1994 – Gabuno Publishing Comp., Lim Yaba, Lagos Nigeria
3. Koreny Jozef: Slováci v misii UNAVEM v Angole, Apológia č. 6/1998, str. 24-26

Čo nového pribudlo do našich zbierok slovenských verejných TK?

Novovydanú slovenskú verejnú TK Slovak Telecomu (A 199), ktorá bola dodaná na trh na jeseň 2005 ako v poradí štvrtá a posledná karta v roku 2005, som naposledy opisoval v MOT 93. Táto karta je fakticky posledná slovenská TK od tejto spoločnosti, pretože v MOT 93 som pod názvom „T-Com, nová značka na slovenskom telekomunikačnom trhu“ informoval aj o ďalšej transformácii nášho monopolného telekomunikačného operátora Slovak Telecom na T-Com. Keďže táto transformácia sa udiala 8. marca 2006 je prirodzené, že novopremenovaná spoločnosť vydala už pod novým názvom a s novým logom T-Com v poradí ďalšie dve verejné slovenské TK. Súčasne sú tieto dve TK aj prvými TK, ktoré vyšli na Slovensku v roku 2006.

A 200	T-Com (červené logo)	čip GEM 6a
1/2006 50 000 ks	120 Sk (60 jednotiek)	50 000 ks
A 201	Vitajte vo svete zábavy (2 dievčatá)	čip GEM 6a
2/2006 50 000 ks	180 Sk + 20 Sk zadarmo (100 jednotiek)	50 000 ks

S veľkou pravdepodobnosťou ide len o zhodu okolností, ale vydaním verejnej TK s novým logom T-Com (katalógové číslo A 200) - obr. 1, sme zaznamenali aj **malé jubileum** – od roku 1993 do vydania tejto TK

bolo vydaných spolu 200 verejných TK. Je iste zaujímavé, že vydanie prvých 100 kusov verejných slovenských TK (katalógové číslo A 100 - Motýle denné I - Babôčka pávooká), bolo završených v roku 1998, t. zn. od roku 1993 cca po 5-tich rokoch. Vydávanie druhej stovky verejných slovenských TK trvalo od roku 1998 do roku 2006, teda už cca 8 rokov. V marci 2006 T-Com súčasne „načal“ vydávanie tretej stovky slovenských verejných TK (A 201 - obr. 2). Je však otázne, či sa pri takomto postupne klesajúcom tempe vydávania

slovenských verejných TK v terajšej ére mobilov vôbec niekedy dočkáme završenia aj ich tretej stovky.

Podľa aktuálnej webovej stránky T-Comu je predpoklad, že ako generálny sponzor slovenskej hokejovej extraligy bude mať záujem dokončiť vydávanie číslovanej 10 kusovej série hokejových klubov na verejných TK. Chýbajú k tomu už len 3 TK (č. 8 až 10).

Aj takáto môže byť telefónna karta

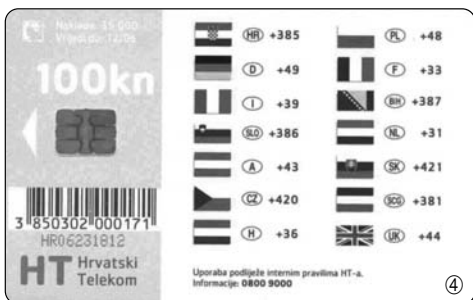
Poznajú to zberatelia takmer všetkých hlavných zberateľských oborov – predovšetkým známok, bankoviek, čiastočne pohľadníc, či mincí – rôzne rozmery predmetu zberateľskej vášne. S tým sú spojené problémy s ich správnym uložením. V tomto smere má zbieranie a ukladanie telefónnych kariet jednu nespornú výhodu – jej rozmer je na celom svete unifikovaný (54 mm x 85 mm). A predsa aj tu sa čas od času vyskytne nejaký extrém. Takým je tzv. „pripejtka“ čínskeho China Telecomu. Na averze karty je obrázok Volkswagenu Gol, ktorý sa s týmto názvom vyrába v Brazílii a dostal sa na trh v auguste 2005, pričom karta má tvar zodpovedajúci obrysom tohto auta. Reverz karty je však oveľa menej čitateľný. Je známe, že v našich zemepisných šírkach málokto vie prečítať čínske písmo. Predsa sa však môžeme dočítať aspoň to, že karta musí mať ešte svoju „dvojičku“, pretože má označenie (2 – 2). Karta bola vydaná v roku 2005, má 12 miestny PIN kód a náklad karty je na obrovskú Čínu mimoriadne nízky – len 10 000 ks.

Slovaciká na verejných čipových TK Chorvátska

V MOT 93 som tiež konštatoval, že v poslednom období ako keby sa roztrhlo „vrece so slovacikami“ na TK. Naposledy som o nich písal v predchádzajúcom MOT 97, avšak zatiaľ nie o chorvátskych slovacikách, až dnes, a aby som si to vynahradiť, slovacikum sa dotýka hneď 4 TK naraz. Každá z týchto TK má rôznu averz, sú na nich zobrazené nové telefóny. Reverzy TK sú fakticky identické, len s tým rozdielom, že telefónne karty s nominálnou hodnotou 15 kuna, 30 kuna a 50 kuna majú náklad po 100 000 kusov, a TK (obr. 3) má nominálnu hodnotu 100 kuna a náklad 35 000 ks.

V pravej časti reverzy TK sú vyobrazené vlajky, štátne poznávacie značky a telefónne predvolby krajín: domáceho Chorvátska, Nemecka, Talianska, Slovinska, Rakúska, Českej republiky, Maďarska, Poľska, Francúzska, Bosny a Hercegoviny, Holandska, **Slovenskej republiky**, Srbska a Čiernej hory a Veľkej Bri-

tanie (obr. 4). Všetky tieto TK boli vydané v roku 2004 a sú platné do konca roka 2006.

Slovensko hľadá SuperStar – aj na dobíjajúcich kupónoch

Niekoľko uplynulých mesiacov sme mali možnosť

na televíznych obrazovkách Slovenskej televízie sledovať finále II. ročníka speváckej súťaže „Slovensko hľadá SuperStar“. Nakoniec sa ho aj predminulý mesiac „dočkalo“ v podobe veľmi nadaného a presvedčivého celkového víťaza Petra Cmoríka z Veľkého Krúša, ktorý svojich 10 konkurentov presvedčivo „prevalcoval“. Jedným z hlavných sponzorov, keď nie hlavným, bol slovenský mobilný operátor T-Mobile (bývalý Eurotel). V súvislosti s touto súťažou T-Mobile vydal dobíjací kupón v nominálnej hodnote 300 Sk pod názvom „Unikátne podpisové karty finalistov SuperStar!“ (obr. 5), na ktorom je v ľavom hornom rohu aj logo súťaže. Náklad dobíjacieho kupónu je limitovaný

(zatiaľ som ešte nemal možnosť spracovať informácie o náklade).

Ako už z názvu dobíjacieho kupónu vyplýva, jeho súčasťou sú papierové 4-stranové skladačky – zberateľské podpisové karty po zložení vo formáte dobíjacieho kupónu. Na jednej podpisovej karte sú štandardne vyobrazení 3 finalisti. Keďže finalistov bolo 11 a na jednej podpisovej karte boli len 2 finalisti a logo T-Star (obr. na 2. str. obálky), z uvedeného vyplýva, že spolu mohli byť vydané 4 zberateľské podpisové karty. Tento údaj dedukujem (zatiaľ nemám všetky podpisové karty k dispozícii) podľa schémy 11 finalistov + 1 logo T-Star: 3 obrázky na jednej podpisovej karte = spolu 4 podpisové karty.

Na jednej mne známej podpisovej karte sú vyobrazení v poradí Lenka Kvaková, Martin Krausz a Jakub Petraník. Na ďalšej podpisovej karte je vyobrazené logo T-Star (rozumieť tomu ako T-Mobile Star) a finalisti Petra Kepeňová a Peter Bažík. Zostávajúci 6 finalistov, vrátane víťaza, musí byť na iných 2 samostatných podpisových kartách. Kto je na ktorej neviem, pretože ich ešte nemám zatiaľ k dispozícii. Na reverze podpisových kariet sú vždy konkrétne údaje o finalistoch: vek, bydlisko, povolanie, idol a jednotlivé druhy možných zvonení, ktoré si bolo možné individuálne si od T-Mobile zvoliť.

Poplatkové lístky – Výkaz doplatného

Pri doprave balíkov vznikajú situácie, že sa k balíku viažu poplatky, ktoré nemohli byť uhradené pri podaní, lebo vznikli až počas prepravného procesu balíka. Sú to hlavne poplatky za doposlanie alebo vrátenie balíka. Na vyznačenie výšky poplatkov viazucich na balíku bolo od 1. 6. 1947 zavedené tlačivo č. 439 Poplatkový lístok. Toto tlačivo malo predtlačené hlavné príčiny pre vybranie doplatného, a to: Pôvodné doplatné, Nové doplatné, Dobierka, Miestny dopr. príplatok, Úložné, Iné poplatky. Vedľa predtlačených údajov je miesto na vpísanie príslušnej doplatnej sumy. Pod príčinami doplatného je miesto na súčet jednotlivých položiek doplatného.

Poplatkový lístok (tl. č. 439) prvej úpravy pripojený k sprievodke balíka zaslaného z Orechového do Kunovej Teplice. Balík bol z dôvodu jeho neprijatia adresátom vrátený odosielateľovi. Pôvodné výplatné vo výške 12 Kčs bolo uhradené kombináciou výplatného odtlačku odosielateľa a dvoch známok po 1 Kčs. Doplatné za vrátený balík bolo v jednoduchej výške, t. zn. 12 Kčs, jeho úhrada nie je vyznačená na sprievodných dokladoch.

Názov tlačiva je v strede hornej časti, naľavo od neho je miesto na odtlačok dennej pečiatky pošty, ktorá tlačivo vyplnila. Nad názvom tlačiva je odkaz na § 335 a § 353 Poštového prevádzkového poriadku. Vpravo pod názvom tlačiva je miesto na vyznačenie dôvodu použitia lístka vo forme: Vybrať za vrátenie*) / doposlanie*). Pod súčtom doplatného je poznámka: *) Nehodiace sa prečiar knuť!. Pod poznámkou je priestor na vyznačenie miesta určenia. Číslo tlačiva a údaj o dobe tlače je v dolnej časti tlačiva. Farba textov je čierna. Časť poplatkových lístkov má orámovanie vo farbe textov s rozmermi 64 x 95 mm, celé tlačivo má rozmery cca 75 x 115 mm. Farba papiera je ružová. Na ľavej strane nálepky je priestor na uľahčenie vytrhnutia nálepky z bloku.

Druhá úprava tlačiva sa zaviedla pravdepodobne v roku 1953. Texty a úprava majú menšie zmeny oproti pôvodnému vyhotoveniu. Chýba odkaz na ustanovenia Poštového prevádzkového poriadku, miesto na odtlačok dennej pečiatky je na pravej strane názvu. Príčiny výberu doplatného sú tieto: Doplatné, Nové doplatné, Dobierka, Úložné, Iné poplatky. Text poznámky má tvar: *) Čo sa nehodí prečiar knuť! Pod poznámkou je pretačená „Nová adresa“. Nové číslo tlačiva 11-155 a údaje o dobe tlače a tlačiarňi sú pod textami. Texty, ktoré nemajú celkové orámovanie sú vytlačené čiernou farbou na bielom papieri s rozmermi cca 75 x 105 mm. Posledný doložený dátum tlače tejto úpravy je (I. 1981).

Poplatkový lístok (tl. č. 11-155) druhej úpravy pripojený k sprievodke k balíku s dobierkou, ktorý bol poslaný zo Spišskej Novej Vsi do Novák a následne doposlaný z Novák do Prievidze. Poplatok za doposlanie vo výške 5 Kčs je uhradený výplatnou známkou nalepenou na poplatkovom lístku. Údaj tlače lístka (I. 1981) je zatiaľ najneskorším doloženým údajom o tlači tejto úpravy lístka

Tretia úprava tlačiva je doložená od dátumu tlače (IV.1981). Nad príčinami doplatného je text "Vyberte". Pod ním sú nasledujúce príčiny výberu doplatného: „pôvodné doplatné, za doposielanie, za zaslanie späť, dobierku, úložné“ a prázdný vybodkový riadok na vyznačenie ďalších príčin. Pod tým je hrubou čiarou orámovaný priestor s predtlačou na úhrn (doplatného) a pod ním miesto na novú adresu.

K ďalšej štvrtnej zmene došlo podľa doloženého dátumu tlače v roku 1989 (III.1989). Názov tlačiva sa zmenil na „Výkaz doplatného“, číslo tlačiva zostalo pôvodné 11-155. Z príčin doplatného bol text „úložné“ vynechaný

Poplatkový lístok (tl. č. 11-155) tretej úpravy pripojený k sprievodke k cennému, krehkému balíku z Prievidze do Bratislavy. Poplatok za vrátenie balíka bolo uhradené doplatnými známkami nalepenými na poplatkovom lístku. Údaj tlače (IV. 1981) je zatiaľ najskorším doloženým údajom tlače tejto úpravy.

Zmena názvu lístka na Výkaz doplatného (tl. č. 11-155). Lístok je pripojený k náhradnej sprievodke k cennému balíku s dobierkou vrátenému z Bytče do Serede. Doplatné 40 Sk je uhradené známkami na Výkaze doplatného.

a je tam iba vybodkovaná čiara. Ostatné údaje sú obdobné ako pri predchádzajúcej úprave. Zatiaľ posledná menšia zmena nastala v roku 1993, keď bol údaj meny upravený na „Sk“, údaj tlače (I.1993). Posledný údaj meny v Kčs má tlačivo s údajom tlače (IV.1992).

Toto tlačivo pošta vracajúca alebo doposielajúca balík pripojila (spravidla nalepila) k sprievodke patriacej k predmetnému balíku. Podľa pokynu v Poštovom vestníku č. 3 z roku 2004 tlačivo nesmie prekryť podaciú nálepku.

Zriedkavo sa vyskytujú i prípady, že pošta vracajúca alebo doposielajúca balík nemala k dispozícii originálne tlačivo a príslušné údaje napísala na kúsok papiera, ktorý pripojila k sprievodke, čím z nášho pohľadu vzniklo provízorne vyhotovenie tlačiva.

Používanie tohto tlačiva bolo zrušené v roku 2004.

Provizórne vyhotovenie poplatkového lístka k balíku s dobierkou odoslaného z Ružomberka do Trebišova. Pre nevzdvihnutie v úložnej lehote bol balík vrátený späť odosielateľovi. Údaje nahrádzajúce poplatkový lístok boli rukopisne uvedené na kúsok papiera, ktorý bol následne pripojený k dobierkovej sprievodke.

Doplatné sa má vyznačovať v pravej hornej štvrtine adresovej strany zásielky, pri balíkoch i na sprievodke, výrazným písmenom „D“, ktoré sa má doplniť sumou doplatného. Pôvodné tlačivo sa môže používať do spotrebovania.

Poplatkové lístky na zásielky z cudziny

Tlačivo s obdobným názvom „Poplatkový lístok“ sa používalo (a asi i používa) na zásielky z cudziny. Údaje na ňom sú čiastočne odlišné.

Prvé autorovi známe vyhotovenie tohto tlačiva má číslo 416 a bolo vytlačené v roku 1946 čiernou farbou na bielom papieri. Má tvar obdĺžnika postaveného na dlhšiu stranu s rozmermi cca 100 x 75 mm. Názov tia-

Poplatkový lístok, starší vzor (tlačivo č. 416) k náhlemu balíku z Dánska do Spišského Podhradja. Poplatkový lístok vystavila pošta Košice 2 clo 18.9.1955. Uhrada poplatkov nie je vyznačená na sprievodných dokladoch.

čija je hore v ľavej oddelenej časti, pod ním je text "Vyclievací úrad" a miesto na odťahok dennej pečiatky. V pravej časti sú vo forme tabuľky usporiadané zhora nadol predtlačené údaje na vyznačenie rozličných poplatkov: „Výdavky - Clo podľa preukazu colných výdavkov č..., puncovné a pod., Dobierka, prázdny riadok, Cudzie doplatné, Doplatné, Vyclievací poplatok, Štatistický poplatok, Doručné (návestné), Úložné, Úhrn“.

Ďalšie známe vyhotovenie je vytlačené čiernou farbou na bielom papieri rozmerov cca 50 x 105 mm a s číslom tlačiva 14-487. Názov tlačiva je v záhlaví, pod ním predtlač na údaj čísla colnej kvitancie. Pod tým sú v tabuľkovej forme predtlače: „Cudzozemské doplatné, Poplatok za prebalenie, Clo podľa colnej kvitancie, Dobierka, Vyclievací poplatok, Doplatné, Doručné, Úložné, dva voľné riadky, Skúmanie drahých kovov, Poukázočné, Úhrn“.

Poplatkový lístok (tl. č. 14 487) k balíku zo Skalice do Moskvy, odkiaľ bol balík vrátený späťodosielateľovi. Výplatné pri podaní balíka bolo uhradené známkami vo výške 725 Sk (14 x 50 Sk + 1 x 20 Sk + 1 x 5 Sk). Cudzozemské doplatné za vrátenie balíka je vyznačené na poplatkovom lístku vystavenom poštou Košice 2 vo výške 886,06 (Sk), nebolo uhradené na sprievodných dokladoch.

Miesto na odťahok dennej pečiatky vyclievacej pošty je ľavo dole. Údaje o čísle tlačiva, tlače a tlačiarňi sú na obvyklom mieste, v spodnej časti tlačiva.

Dúfam, že tento príspevok zameraný na časť menej bežných poštových tlačív, pomôže priblížiť poznatky z oblasti poštových poplatkov, spôsoby ich vyznačovania a úhrady. Autor uvíta doplnujúce informácie.

Dušan Evinic

Pramene:

1. Filatelistické state č. 16 – Balíková pošta na Slovensku 1918-1985
2. Poštový vestník č. 23/1947
3. Poštový vestník Slovenskej pošty č. 3/2004
4. Poštový vestník Slovenskej pošty č. 44/2004
5. Zbierka autora

■ Známka deťom – Jar

Slovenská pošta, a. s., namiesto avizovanej detskej známky Čin-Čin, vydá 31. mája 2006 výplatnú známku deťom – Jar nominálnej hodnoty 10 Sk. Autorom detskej kresby je Jozef Šurkala. Autorom grafickej úpravy výtvarného návrhu známky je akad. mal. Robert Hromec.

Slovenská pošta, a. s., k výplatnej poštovej známke „Známka deťom – Jar“ zároveň vydá carte maxima s tulipánmi ako symbolom jari a známkový zošitok s desiatimi známkami.

■ PL: Bratislavské zberateľské dni

Slovenská pošta, a. s., vydá 9. júna 2006 príležitostný poštový lístok s vytlačenou známkou Doprava na Dunaji

nominálnej hodnoty 10 Sk (CDV 78), v ľavej časti s prítlačou dominant Bratislavy a textom Bratislavské zberateľské dni, 3. ročník, 9. 6. – 10. 6. 2006.

■ PL: Najkrajšia známka roka 2005

Slovenská pošta, a. s., vydá 10. júna 2006 príležitostný poštový lístok s vytlačenou známkou Doprava na Dunaji nominálnej hodnoty 10 Sk (CDV 78), v ľavej časti s prítlačou reprodukcie víťaznej známky ankety „Najkrajšia známka roka 2005“.

Zvieratá v službách človeka – Hovädzí dobytok

Tak ako človeka umáralo nosenie bremien, rovnako pôsobilo aj namáhavé obrábanie poľí. Išlo o to, že človek nemohol obrobit viac ako vládla, a tým nemohol zvýšiť poľnohospodársku produkciu. Potreboval na to omnoho mocnejšieho tvora ako je sám. Sumeri vyšľachtili tura divého, ktorý žil aj v Európe a vyhynul už v dobe historickej. A ten s človekom kráčal brázdami poľí počas tisícročí až podnes. Vól s veľkými, mierne zahnutými rohami pomaly a namáhavo putuje kamenitým poľom. Plecami sa zapiera do dreveného jarma, za sebou vlečie jednoduchú radlicu. Radlica krája v ťažkej pôde nehlbokú brázdú len vďaka mocným roľníkovým rukám, ktorý ju vtlačá do zeme. Je to obraz zo starovekej Mezopotámie? Asi áno. Ale rovnako to môže byť z hociktovej horskej oblasti a krajiny.

Niet iných zvierat, ktoré by na poliach spravili tolko dôležité a užitočnej práce ako hovädzí dobytok. Ak by niekto chcel postaviť pomník najväčšiemu priekopníkovi civilizácie, tak by musel stvárniť vola alebo kravu. Veď dobre obrobené pole bolo zárukou vyššej úrody, preto na orbe tak veľmi záležalo. Pootrané pole ďalej vyžaduje sejbu, porozhadzovať zrno po poli. Zrno treba do pôdy zapraviť, inak príde nazmar. V starom Egypte na pole vyhnali stádo kôz, oviec alebo prasiat a tie zrno dôkladne zasiaľali do pôdy.

Staroveké poľnohospodárstvo Mezopotámie a Egypta bolo založené na zavlažovacom systéme. Čerpacie a zavlažovacie zariadenia poháňal zasa len dobytok. Zvíra donekonečna chodilo v kruhu a krútilo koleso, ktoré domyselnými prevodmi poháňalo ďalšie kolesá s vedrami, z ktorých sa voda nepretržite vylievala do zavlažovacích kanálov. Hoviadka tiež fungovali ako prvé „mláťačky“. Celé hodiny chodili po klasoch obilia a mlátili ho kopytami.

Do čelade turovitých – *Bovidae*, najväčšej z rodu párnokopytníkov, zahŕňame vyše 50 rodov, asi 200 druhov cicavcov rôznej veľkosti, ktoré sa živia napospol rastlinnou potravou. Majú trváce duté kostené rohy potiahnuté

Mávajú rôznu farbu, najčastejšie sivožltú. Africkú stepnú rasu plemena zebu je vatusi. Afričania **vatusi** chovajú na území Masajských stepí. Srst má zvyčajne hnedú, rohy len mierne zahnuté, ktoré sa rozkladajú do strán.

Jak divý – *Poephagus (Bos) grunniens*, narastá do dĺžky 4 m, v lopatkách je 180 cm vysoký. Chvost podobný konskému je až 85 cm dlhý, rohy má dlhé približne 90 cm. Má čiernohnedú farbu, hmotnosť 7 000 kg, v zime je zarastený dlhou srstou. Dnes žije už len v malých stádach vo východnom Tibete, v horách vo výške štyri až päťtisíc metrov. Hoci je veľký a robustný, obrat-

ne zlieza strmé skaly, aby si vyhľadal pašu. V Tibete a severozápadnej Číne sa vyšľachtilo mnoho domácich plemien jakov, bez ktorých si nemožno predstaviť život v tamojších krajoch. Jaky sa používajú ako ťažné a jazdné zvieratá a na nosenie nákladov. Stretávajú sa s nimi aj horolezecké výpravy, keď pomáhajú šerpom nosiť materiál. Jaky sú zdrojom mlieka, mäsa a kože. Aj ich sušený trus sa využíva – na kúrenie. Ak by nebol maštalný hnoj, znamenalo by to úplnú pohromu pre poľnohospodárstvo takmer polovice sveta a prirodzene katastrofálny hlad. Je to ako v rozprávke Soľ nad zlato. Hnoj je tiež taká obyčajná, ale zároveň neobyčajne potrebná vec ako soľ.

Hovädzí dobytok je najuniverzálnejším zdrojom potravín pre človeka. Uvedomí si to v plnom rozsahu až vtedy, keď dobytok postihne nejaká nákazlivá choroba a keď sa musí utraťiť celý chov.

Josef Solava

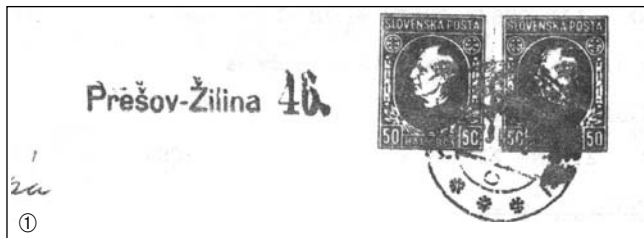
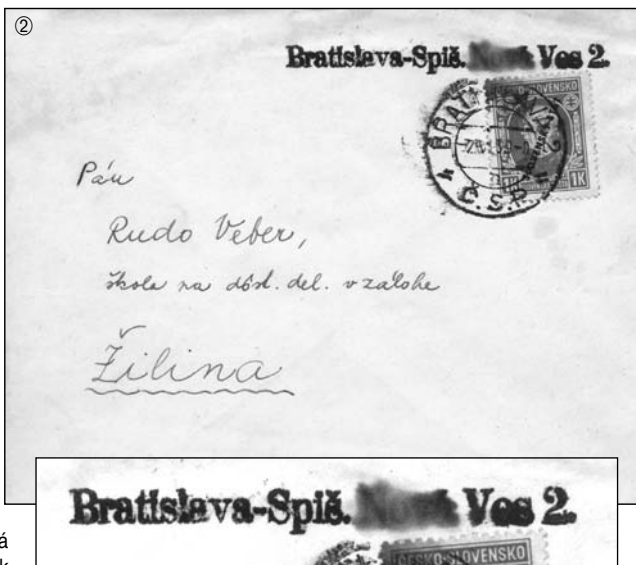

Vlaková pošta Bratislava – Spišská Nová Ves

Jozef Tekel v 32. zošite Filatelistických statí (vyd. ZSF v r. 1991) spracoval problematiku vlakových pôšt na území Slovenska v období 1938-1945. V tretej časti, venovanej vlakovým poštám, prevádzkovaným slovenskou poštovou správou uvádza, že slovenská pošta zaviedla nové číslovanie vlakových pôšt pravdepodobne už v máji 1939, avšak pečiatkami s novými číslami ich začala vybavovať od apríla 1940. Až do polovice roka 1940 teda slovenské vlakové pošty používali neupravené pečiatky s pôvodnými číslami, stanovenými čís. poštovou správou. Táto prax bola možná na tých vlakových poštách, ktoré existovali už počas Československa, avšak slovenská poštová správa zriadila aj celý rad vlakových pôšt, ktoré mali iné trasy, vyvolané územnými stratami najmä na juhu Slovenska, a tiež prerušením prevádzky cezhraničných vlakových pôšt smerujúcich do Protektorátu, Poľska alebo na územie Nemecka.

Sú však známe prípady, keď sa niektoré pečiatky vlakových pôšt, ktoré mali obidve koncové stanice na okupovaných územiach (napr. Košice - Bohumín), aj napriek tomu naďalej používali na Slovensku. Novozavedené boli aj niektoré vlakové pošty, ktoré vyvolala prevádzková potreba Slovenskej pošty, ktoré však predtým neexistovali, a teda nemohli používať pôvodné čís. pečiatky. K takým patrili vlaková pošta č. 2 Bratislava – Spišská Nová Ves a späť a vlaková pošta č. 46 Žilina – Prešov a späť. Pri vlakovej pošte 46 autor registruje pečiatky a, b pre oba smery (zrejme išlo o dve dvojplôšné pečiatky). K záznamu o vlakovej pošte č. 46 sa viaže aj ilustrácia celistvosti s odtlačkom gumovej riadkovej pečiatky „Prešov – Žilina 46.“ (obr. 1), ktorú autor

považuje za pečiatku na označenie zväzoviek. Známkou na celistvosti sú pritom opečiatkované odtlačkom pečiatky vlakovkej pošty 970 Košice – Bohumín so začiatnenou legendou. Pri vlakovkej pošte č. 2 autor nezaznamenáva žiadnu pečiatku, čo by mohlo naznačovať, že vlaková pošta síce bola formálne zriadená, avšak prakticky svoju činnosť z neznámych dôvodov nevykonávala. Nedávny nález vyobrazenej celistvosti však takúto

úvahu vyvracia. Na obyčajnom liste adresovanom do Žiliny je odtlačok riadkovej pečiatky v čiernej farbe „Bratislava – Spišská Nová Ves 2.“ (obr. 2). Výplatná známka je pritom opečiatkovaná odtlačkom pečiatky BRATISLAVA 2/Č.S.P. s rozlišovacím písmenom „n“ (?) 7.VI. (?) 39 – 0 (D?).

Ak prijímame interpretáciu celistvosti podľa J. Tekela, malo by aj v tomto prípade ísť o pečiatku, označujúcu zväzok zásielok určených pre vlakovú poštu č. 2. Je to však skutočne tak? Podľa môjho názoru je niekoľko okolností, na základe ktorých by bolo možné predpokladať iný účel týchto pečiatok. Na zobrazenej celistvosti je riadková pečiatka umiestnená tak, že pri triedení zväzkov by ju bolo možné prehliadnuť. Ak by mala mať „signálnu“ funkciu, očakával by som umiestnenie jej odtlačku v inej,

nápadnejšej polohe. Ďalšou indíciou je hodinový údaj v dennej pečiatke. Ako je známe, pečiatky vlakových pôšt neobsahovali hodinový údaj a hodinový údaj „0“ v dennej pečiatke nemal logiku. Okrem toho je zaujímavé, že pomlčkou je blokováná iba prvá číslica hodinového údajá a druhý znak hodinového údajá predstavuje skôr písmeno „D“ než nulu.

Dovoľujem si preto vysloviť hypotézu, že vlakovkej pošte č. 2 Bratislava – Spišská Nová Ves bola na prechodnú dobu pridelená denná pečiatka pošty Bratislava 2, ktorej odtlačok bol doplnený odtlačkom opísanej riadkovej pečiatky, čím sa dokumentovalo podanie zásielky do vlakovkej pošty. Obdobným spôsobom by sa mohla interpretovať celistvosť v citovanej publikácii s riadkovou pečiatkou vlakovkej pošty „Prešov – Žilina 46.“. Ďalším podporným argumentom, poukazujúcim na účel riadkových pečiatok ako provizórií používaných pred dodaním definitívnych pečiatok novozriadeným vlakovým poštám, by mohol byť fakt, že nie sú známe ich nálezy (aspoň neboli doposiaľ publikované) pri žiadnych ďalších vlakových poštách.

Ponúka sa tiež otázka, prečo tieto vlakové pošty nepečiatkovali známky na zásielkach podaných priamo do vlakovkej pošty týmito riadkovými pečiatkami? Vysvetlenie je jednoduché – v takom prípade by museli byť ručne alebo nejakou inou pečiatkou vyznačiť dátum

podania zásielky. Začiernenie legendy pečiatky vlakovkej pošty Košice – Bohumín by mohlo podporiť teóriu, že kovové denné pečiatky slúžili najmä na vyznačenie dátumu podania zásielky a pomocné gumové pečiatky označovali príslušnú vlakovú poštu, ktorá zásielku prijala. Poslednou otázkou, ktorá nadväzuje na reálnu existenciu vlakovkej pošty č. 2, je absencia výskytu jej definitívnej kovovej pečiatky, čo je s ohľadom na dĺžku trate tejto vlakovkej pošty veľmi neobvyklé. Ponúka sa jediné vysvetlenie – že totiž vlaková pošta č. 2 bola v činnosti iba veľmi krátky čas, a to z dôvodu existencie ďalších vlakových pôšt Bratislava – Žilina (č. 6 a 7), Bratislava – Prešov (č. 1) a Prešov – Žilina (č. 16 a 46), ktoré mohli postačovať aj na obsluhu trasy Bratislava – Spišská Nová Ves. Pravdepodobne bola zrušená skôr, než sa začalo s výrobou definitívnych denných pečiatok pre vlakovú poštu.

Prirodzene, dva individuálne nálezy poštou prepravených dokladov nemusia byť dostatočné na akékoľvek definitívne závery. Účelom tohto príspevku je podnietiť čitateľov, aby prezreli svoje zbierky, či sa v nich snád nenachádzajú doklady, ktoré by mohli podporiť, alebo naopak – vyvrátiť, aspoň niektoré z mojich úvah. Ich zverejnenie by pomohlo vniest viac svetla do načrtnutého problému.

Miroslav Bachratý

Futbal 2006

Pod týmto názvom vydala luxemburská pošta 16. mája 2006 dve príležitostné známky s námetom futbal.

Znáмка s nominálnou hodnotou 0,50 eura pripomína **100 rokov futbalu v Luxembursku** pri storočnici založenia prvého futbalového klubu v Luxembursku (9. decembra 1906) s názvom „Football and Lawntennis Club“, v skratke FOLA. Prvé majstrovstvá krajiny absolvovalo 13 mužstiev, neskôr sa ich počet zvýšil. Futbalový klub FOLA bol viacnásobným majstrom krajiny aj víťazom luxemburského

pohára, aj dvakrát získal dvojité víťazstvo (double). V súčasnosti hrá v nižšej súťaži a svoje jubileum by mal osláviť postupom do najvyššej súťaže.

Znáмка s nominálnou hodnotou 0,90 eura vyšla pri príležitosti **Majstrovstiev sveta vo futbale 2006**, ktoré

sa konajú už po 18. raz, tentokrát v Nemecku. Otázkou, ktorou sa zaoberajú všetci fanúšikovia najpopulárnejšieho športu nie: Kto bude ďalším majstrom sveta po päťnásobnom víťazovi – Brazílii, ktorá je opäť veľkým favoritom? Bude to Nemecko, ktoré má výhodu domáceho prostredia alebo jeho odvekí rivali – Anglicko či Francúzsko? Silným mužstvom bude aj Argentína, ktorá má tiež šance zvíťaziť. A samozrejme je tu rad ďalších výborných mužstiev. Rozhodne sa však až na trávnikoch, bude záležať na momentálnej dispozícii a výkonnosti kľúčových hráčov jednotlivých mužstiev.

Šampionát otvorí 9. júna 2006 zápas Nemecko – Kostarika na štadióne v Mníchove. Veľké finále v Berlíne bude 9. júla. Treba len dúfať, že zápasy prebehnú v rámci „fairplay“ a zvíťazí ten najlepši.

(-pem-)

Zbierajme s úsmevom

(Dva pohľady do vlastných radov)

Pražský Klub sběratelů kuriozit (KSK) vydal v roku 2005 k 40. výročí svojej činnosti sériu pohľadnic podľa návrhov svojich členov z radov známych umelcov, prof.

milí čitatelia Zberateľa, si to môže vysvetliť po svojom. Vyzerá to však, že pre dámu je filatelie dominantná! Veď známke je určené najintímnejšie miesto na žen-

Milana Knižáka, Ivy Huttnerovej, Jiřího a Ondřeja Suchých. Oslovili ma najmä dve z nich. Iva Huttnerová zobrazila na pohľadnici obchodík vetešníka, po našom starinára. Určite ako zberateľka pozná atmosféru obchodíkov so starožitnosťami, ale aj výmenných schôdzok a blších trhov, ktorými sa nechala inšpirovať. Niektorým zberateľom to môže pripomínať aj uloženie svojich zbierok. Ja som si pohľadnicu umiestnil na interiérové dvere, aby manželka vždy vedela kam vstupuje a zdržala sa aj tak zbytočného komentára. Veď to poznáte, nie?

Jiří Suchý na pohľadnici personifikoval zberateľstvo do „Lady collection“. Pokúsím sa vniknúť do filozofie jeho pohľadu na zbieranie: „Aj keď budem chodiť nahý, ale zbierať neprestanem“. Mne sa tá myšlienka celkom páči, ale môžem sa v jej výklade aj myliť. Každý z vás,

skom tele. Alebo sa ponúka vysvetlenie, že autor zberateľstvo povýšil do šľachtického stavu?

U autora pohľadnice je dominantné zbieranie všetkých druhov prílieb, to viem určite. Aj svoju „Lady“ jednou takou prílbou ozdobil.

A. Urminský

OZNAM

Firma ZBERATEL oznamuje, že v piatok 9. júna 2006 nás nájdete v stánku č. 8 vo výstavných priestoroch Incheby, hala B-0, na Bratislavských Zberateľských Dňoch. Predajňa bude v ten deň zatvorená.

Tešíme sa na vašu návštevu.

FIRMA ZBERATEL®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEL®

Kliknutím na titulyk úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberatel®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme
ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍČ,
CELISTVOSTÍ
A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch (prílače, príležitostné poštové ☉ a strojové príležitostné ☉)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poštové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,
0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk
Po – Pia: 10.00 – 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberatel poskytujeme 5% zľavu

Známka a známková grafika (3)

Záujem Martina Benku o vytvorenie poštovej známky zaznamenal Marian Városov v umelcovej monografii. „Koncom roka 1938 pracoval Benka na návrhu známok po štáto-právej úprave v októbri 1938. Zachovali sa ideové návrhy na 50-halierovú, korunovú aj dvojkorunovú známku: na prvom slovenská dievčína vypúšťa dve mierové holubice, na druhom chlapci v krojoch si sľubujú vernosť pri Svätoplukových prútoch, na tretom alegorická postava mladej ženy zdraví zdvihnutou pravícou. Okrem prvého návrhu, ktorý je farebný a v podstate už zodpovedá kritériám na známku, dva ďalšie zostali v perokresbe s nadmerným množstvom detailov, ktoré by sa pri zmenšení na známku neuplatnili. S návrhmi na známku súviseli aj umelcove predbežné štúdiá na dvadsaťkorunovú bankovku.“

Ako z uvedeného vyplýva, už v období prvej republiky bol medzi slovenskými výtvarníkmi značný záujem o známko-

vú tvorbu. Vieme, že slovenskí výtvarníci mali v tom čase dostatočné schopnosti aj možnosti vytvárať užitočnú grafiku. Svedčia o tom výsledky v oblasti knižnej grafiky, ktorá predstavuje vysokú a rastúcu úroveň práve v medzivojnovom období, taktiež výsledky v plagátovej tvorbe, ktorá je veľmi progresívna a v tomto období preukazuje výraznú prácu s prvkami písmovými a symbolickými, tak často uplatňovanými práve v známkovej grafike. Je tu rad mladých výtvarníkov, odchovancov bratislavskej Školy umelckých remesiel, ktorá sprostredkovala vplyvy novej estetiky Bauhausu, konštruktivismu a funkcionalizmu. Škola mala veľký význam pre rozvoj výtvarného života na Slovensku. Grafické oddelenie školy s vysokou úrovňou tvorby ovplyvňovalo vo veľkej miere domácu tvorbu v odbore užitočnej grafiky. Úroveň výtvarnej tvorby v iných oblastiach užitočnej grafiky potvrdzuje predpoklad na dobrý výsledok.

Skutočnosť je však taká, že pražská poštová správa v tom čase nepoverila žiadneho slovenského výtvarníka vytvorením známky. Nech boli už dôvody akékoľvek, realitou bolo, že aj slovenské námety, ktoré sa na

známkach prvej ČSR ojedinele, ale predsa len vyskytovali, boli spracované českými výtvarníkmi. Do tejto skupiny patria prvé emisie so slovenskými námětmi na československých poštových známkach, ktorými boli vyobrazenie Oravského zámku (dve známky z desaťkusovej emisie s pohľadmi na československé hrady, mestá a krajiny) a Vysokých Tatier (dve známky

zo štvorkusovej série Praha – Vysoké Tatry) z rokov 1926 - 1927. Ďalej sú známe slovenské námety na jubilejnej

sérii k 10. výročiu vzniku Československej republiky (1928) s obrazmi Levoče a Vysokých Tatier. Prvou samostatnou príležitostnou emisou boli dve známky „Nitra“, vydané

v roku 1933 pri príležitosti 1100. výročia založenia prvého kresťanského chrámu na našom území kniežatom Pribinom v Nitre (r. 833).

Prvá (50 h) zachytáva celkový pohľad na hrad a biskupský chrám, druhá (1 Kč) zobrazuje chrámovú vežu s bránou a cestu k nej.

V závere tridsiatych rokov sa dostávajú na čs. známky popri českých návrhoch, i keď ojedinele, i diela slovenských výtvarníkov, napr. portrét Andreja Hlinku od Štefana Bednára (pôvodne pripravované vydanie pre autonómne Sloven-

ním charakteristického výrazu líšiaaceho sa od tvorby českej, ocelorytinou charakterizovanej produkcie. Hlavným predstaviteľom prúdu, ktorý dôkladne využíva možnosti poltónovej hĺbkotlačovej reprodukcie je Jozef Cincík, výtvarný teoretik a historik, súčasne editor a vydavateľ výtvarných publikácií. V spolupráci s grafickým upravovateľom

slo v rámci Česko-Slovenska, neskôr doplnené pretlačou SLOVENSKÝ ŠTÁT) alebo veduta Bratislavy s pretlačou Otvorenie Slovenského snemu 18.1.1939 podľa návrhu M. Bazovského.

Jozefom Vlčkom vytvoril viacero emisií. Filatelistami i širokou verejnosťou je azda najviac obľúbená séria veľkomoravských osobností. Kniežatá vytvoril ako por-

Takáto situácia neumožňovala rast slovenských tvorcov v tejto špeciálnej disciplíne. Tak ani výtvarníci Martin Benka (Ludové motívy), Štefan Bednár, F. Milan (M. R. Štefánik), Andrej Kováčik (J. Murgaš, Slovenské učené tovarišstvo), Ľudovít Fulla a L. Kožehuba (J. Tiso), Jozef Cincík (Memorandum, Kniežatá, Doplatné 1942), Max Schurmann (Červený kríž, Deťom), Emil Belluš (Prezidentský palác), Juraj Zelinka (Výstavné), Jaroslav Votruba (Tatranské) a Jozef Vlček (Športové, Letecké, Doplatné), ktorí vytvorili prvé známky Slovenskej republiky, nemali dostatočné skúsenosti so známkovou tvorbou. Všetky známky Slovenského štátu boli vytlačené hĺbkotlačou, lebo slovenské tlačiarne neboli zariadené na tlač ocelorytín. Je logickým dôsledkom daného stavu, že ani známková tvorba tohto obdobia neumožnila vyrásť

trétno zobrazenia hrdých monarchov v historizujúcich kostýmoch a teatrálnych pózach. Typografia J. Vlčka a monotónna farebnosť jednotlivých známok dodávajú emisií eleganciu a podporujú jej symbolické a secenes moderné vyznenie, podobne ako emisii k Poštovému kongresu.

Jaroslav Votruba svojou tvorbou vytvára inú skupinu symbolických vyjadrení Slovenska, ako jeho krajiny, prírody, architektonických pamiatok. Opakovane vydané

veľkým osobnostiam - špecialistom v tvorbe známkovej grafiky a ocelorytíny. Produkcia tohto obdobia však aj napriek tomu vykazuje pomerne vyrovnanú výtvarnú úroveň. Známková tvorba vychádza zo skúsenosti autorov s inými grafickými disciplínami a buduje na ich osobnostných výrazových charakteristikách. Secesnými, historizujúcimi a k moderne inklinujúcimi prejavmi sa začleňuje do stredoeurópskej známkovej produkcie. Známková grafika sa pomerne rýchlo prejavila vytvore-

známky série Tatranské spolu s emisiou Cincíkových veľkomoravských osobností a s jedinečnými Benkovými známkami emisie Ľudové motívy patria medzi riešenia, ktoré by sme mohli označiť analogicky s piesňami a básňami ako diela, ktoré „zludoveli“. A to je superlatív, ktorý dosiahla známková tvorba Slovenska v krátkom čase rozpätia niekoľkoročnej tvorby.

Antónia Paulinyová

Ešte o typech hárčeka Pof. H 1308 „Člověk a lety do vesmíru“

Hárček „Člověk a lety do vesmíru“ bol vydaný 25. apríla 1963. Čoskoro, už v augustovom čísle časopisu Filatelie bola publikovaná informácia Karla Láznu o výskyte dvanástich typov tohto hárčeka [1]. V článku je vyobrazených všetkých 12 hárčeka, bohužiaľ v dost nekvalitnej čierno-bielej reprodukcii. Najvýraznejšie rozlišovacie znaky sú slovné opísané a na obrázkoch označené šípkami.

Na identifikáciu typov hárčeka možno použiť tento prvotný zdroj, ale prirodzene po 43 rokoch už nie je každému dostupný. Jednoduchšie by malo byť nalistiť si aktuálny špecializovaný katalóg československých známok a jednotlivé typy jednoznačne určiť. Lenže praktické skúsenosti jedného zberateľa z Dolného Kubína svedčia o niečom inom – jeho exemplár hárčeka mal znaky IV. typu (chýba lúč „h“, navyše je bod „i“) ale zároveň na ňom chýba bod „j“, ktorý je jedným zo znakov VI. typu. Zberateľ si nevedel rady, preto sa obrátil na POFIS Praha, odkiaľ sa s však ani po dvoch rokoch odpovede nedočkal... Pozriem sa preto bližšie na prezentáciu typov tohto hárčeka v katalógoch československých známok.

Po prvýkrát bola existencia 12 typov hárčeka spomenutá v katalógu Pofis 1966, avšak bez uvedenia podrobností či vyobrazenia a aj bez odkazu na literatúru. Rovnaká informácia bola uvedená aj v ďalšom vydaní katalógu Pofis 1968. Až vo vydaní Pofis 1971 je informácia úplná – text opisu je doslova prevzatý (aj s uvedením prameňa) z pôvodného časopiseckého článku a každý typ je zobrazený osobitne v mierke 1:1, takže informácie o hárčeku zaberajú až 6,5 strany! Tento opis bol zopakovaný aj v ďalších vydaniach (1973, 1975), ale vo farebnom katalógu POFIS 1982 bola typológia úplne vynechaná.

V Novotného „Špeciálnej príručke pre zberateľov čs. známok“ z roku 1971 je po prvý raz uvedené vyobrazenie rozdielov typov na jednom, bohužiaľ však zmenšenom a neprehľadne označenom obrázku. Slovný komentár je zmenený a viac opisný. Pri X. type je jeden rozlišovací znak (v neskorších katalógoch značený ako „o“) vynechaný. Uvedený je odkaz na časopisecký prameň. Bohužiaľ, obrázok a slovný opis sa ocitli na opač-

ných stranách jedného listu publikácie, čo je veľmi nešťastné.

V tzv. „zelenom“ špecializovanom katalógu čs. poštových známok z roku 1978 je opis typov úplný a sedemnástim rozlišovacím znakom boli po prvý raz priradené jednoznačné písmená („a“ až „r“). Spoločná ilustrácia je prehľadne označená a cca 1,3 násobne zväčšená. Obrázok i slovný opis je umiestnený na jednej strane.

Vo filatelistických státiach ZSF č. 1 z roku 1982 je skopirovaný obrázok zo „zeleného“ katalógu, slovný opis je zostručnený, ale úplný. V ďalších vydaniach

(State č. 8 z roku 1983, č. 15 z roku 1985 a príručka ZSF a POFIS Bratislava Československo 1945-1989) je pri opise nový, avšak menej zreteľný obrázok.

Špecializovaná príručka pre zberateľov čs. poštových známok a celín z roku 1988 prebrala obrázok zo „zeleného“ katalógu, slovný opis je zostručnený, ale úplný. Opakuje sa rovnaká „chyba krásy“ ako v Novotného príručke - obrázok a slovný opis sa ocitli na opačných stranách jedného listu.

V katalógu čs. poštových známok 1945-1991 vydanom SČF a firmou Trojan typológia hárčeka nie je uvedená. V katalógu čs. a českých známok Trojan z roku 1994 je typológia prevzatá zo „zeleného“ katalógu.

V špecializovanom katalógu Pofis 1997 (a v ďalších vydaniach 1998, 2004 a 2005) sú na obrázku všetky rozlišovacie znaky typov, avšak v slovnom opise boli

Rozlišovacie znaky	Typ											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
a/oranžový bod	-											
b/oranžový bod	-											
c/oranžový lúč	-											
d/oranžový lúč	VS	S				VS						
e/or. hviezda		-										
f/oranžový bod			+									
g/položa V a N	L	L	N	L	L	L	L	L	N	P	L	L
h/zelený lúč				-				-				
i/oranžový bod				+								
j/oranžový bod				-		-						
k/zelený lúč		-			-							
l/zelený lúč											S	
m/zelený lúč							-					
n/oranžový lúč								-			-	-
o/zelený lúč								S	VS	S	S	
p/oranžový lúč	S								-			
r/oranžový lúč											-	

Vysvetlivky k tabuľke: + = detail kresby je prítomný, - = detail kresby chýba, S = skrátenie lúča, VS = veľké skrátenie lúča, L = písmeno „V“ („VESMÍRU“) je vľavo od pravej kolmice písmena „N“ („KVĚTEN“), N = písmeno „V“ je nad pravou kolmicou písmena „N“, P = písmeno „V“ je vpravo od pravej kolmice písmena „N“.

niektoré znaky vypustené (I. – „c“, „d“; III. – „g“; IV. – „j“; X. – „o“, „g“). Dôvody, ktoré viedli zostavovateľov katalógu k takejto úprave nie sú známe (úspora miesta?).

Zatiaľ posledný, farebný katalóg Pofis 2006, opakuje neúplný slovný opis z predchádzajúcich čierno-bielych vydaní a prináša nový, farebný obrázok, ktorý má však viacero chýb:

- šípka „a“ ukazuje nesprávne (bod na obrázku naozaj chýba, mal by tam byť),
- bod „b“ na obrázku farebné nezodpovedá skutočnosti (je znázornený - zvýraznený čiernou farbou, mal by mať oranžovú farbu),
- lúč „c“ v opise typov nie je spomenutý,
- šípka „i“ ukazuje na nesprávny bod (ide o menší oranžový bod tesne vľavo od hviezdy, ktorý na obrázku chýba, ale tiež by mal byť zobrazený).

Pri príprave ilustrácie zostavovateľa katalógu zoskenovali zrejme háčček I. typu. V tejto súvislosti dostáva nový význam veta Ladislava Novotného z jeho príručky: „XII. typ má nejméně odchylek, a proto se nejlépe hodí k určování typů.“ - doplníme, že XII. typ sa najviac hodí aj na skenovanie, treba na ňom „dorábať“ najmenej detailov.

Treba povedať, že aj po vynechaní niektorých rozlišovacích znakov je určenie typov možné - avšak ako sa ukázalo – len pre informačne zdatného zberateľa. Z nasledujúcej tabuľky viďeť, aká je dôležitosť jednotlivých rozlišovacích znakov, ktoré sú na určenie typu jednoznačné a ktoré nie, pretože sa vyskytujú na viacerých typoch.

Napr. na určenie I. typu stačí jeden zo znakov: „a“ (najrýchlejšie zistiteľný) alebo „b“, alebo „c“. Podľa originálneho opisu K. Láznu by mal postačovať dokonca i samotný znak „d“, pretože príslušný lúč je na I. type skrátený viac („hodne zkrácený“) a na typoch typoch II. a VI. iba „zkrácený“. V skutočnosti je však viac skrátený aj na VI. type. Ďalšie prekvapenie sa našlo pri rozlišovacích znakoch „p“ (na I. type je lúč skrátený) a „k“ (na II. type lúč chýba) v tabuľke sú vytičňované. Tieto dva detaily sa pri určovaní typu posudzujú (nespadajú pod formuláciu „u aršíků se ještě vyskytují některé další odchylky v různé délce paprsků a pod., které však nejsou podstatné pro určení typu aršíků.“), preto by v typológii mali byť uvedené.

Uvedomujem si, že tento príspevok neprináša žiadne prevratné informácie, dúfam však, že bude podkladom na čo najpresnejšiu a najúplnejšiu prezentáciu typov tohto zatiaľ dostupného háččka, aj v súvislosti s pripravovaným vydaním pokračovania publikácie Spoločnosti zberateľov čs. známok „Ocelotlač z plochých dosiek“. Môj názor je taký, že opis typov by mal byť úplný a jednoznačný, šetrenie miestom sa ukazuje ako kontraproduktívne a nestojí za prípadné problémy pri identifikácii typov.

Miroslav Gerec

Literatúra:

- [1] Lázná, K.: Odchylky na výstavních aršíkách „Člověk a lety do vesmíru“, Filatelie 1963, č. 15, s. 342
- [2] Beneš, F. a kol.: Československo 1945-1992, POFIS, Praha 2005, s. 90

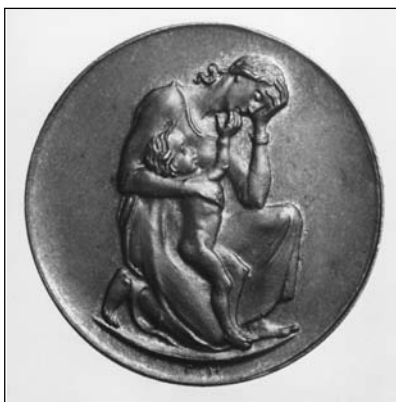
Smutné spomienky na hlad a biedu po 1. svetovej vojne na numizmatických pamiatkach

Úsilie zachovať spomienku na biedu, chudobu a strádanie ľudí v minulosti malo za následok vznik mnohých numizmatických pamiatok, ktoré dnes pre nás predstavujú zaujímavý a najmä poučný materiál. Už od antiky existuje množstvo mincí a medailí, ktoré znázorňujú nielen prírodné katastrofy, živelné pohromy (o ich stvárnení na minciach a medailách bol článok v našom časopise v roku 2003 v čísle 7), ale aj obdobie hladu, drahoty a biedy.

Tento príspevok je zameraný na medaily a platidlá, ktoré pripomínajú hladovanie obyvateľstva po 1. svetovej vojne v Nemecku. Veľká časť medailí s touto tematikou pochádza z roku 1923, keď povojnová inflácia v Nemecku vyvrcholila a dosiahla

neskutočné čísla v cenách potravín. Napríklad pol kila mäsa alebo 50 kg zemiakov stálo 3 tisíc miliárd (3 bilióny) mariek! Táto situácia spôsobená vojnovými nákladmi priviedla veľa ľudí do biedy, ktorá začala už dlho pred rokom 1923.

Sociálne následky povojnovej inflácie dvadsiaty rok sú zaznamenané nielen na medailách, ale aj na núdzových platidlách. A pamiatok tohto druhu je veľmi veľa. Medaily znázorňujú vychudnuté a zúbožené postavy a zároveň aj ceny tých najzákladnejších potravín. Je zaujímavé, že vývoj a rast cien možno na medai-

1. Medaila z roku 1923 s matkou a dieťaťom a cenami mlieka a masla, averz, reverz

lách sledovať dokonca už aj v mesačných intervaloch. Medaila zo Saska z apríla 1923 znázorňuje na jednej strane klačiacu ženu s dieťaťom v náručí a na druhej strane sú v trňovej korune uvedené ceny mlieka a masla v niekoľkých stovkách až do tisíc mariek (obr. 1 averz, reverz).

Ďalšia saská medaila stvárňuje na averze klačiaci a plačúci pár muža a ženy a na reverze motív saského pamätníka, ktorý je známy z hladových medailí, ktoré vznikli o 150 rokov skôr. Pomník je lemovaný trními. Ceny potravín – múky, mäsa, chleba a piva sú uvádzané k februáru 1923 v stovkách a tisícok mariek (obr. 2, averz, reverz).

2. Medaila z roku 1923 s nariekajúcim mužom a ženou a cenami potravín vo februári 1923, averz, reverz

Ale tá istá medaila z augusta toho istého roka uvádza ceny v stotisícoch mariek.

Tretia medaila, ktorú čitateľom predstavujem, znázorňuje smútiacu rodinu s dieťaťom a ceny potravín k 1. decembru 1923. Dočítame sa, že libra (500 g) chleba stála 260 miliárd mariek, libra mäsa 3,2 biliónov mariek. Údaj na tejto medaile, že 1 zlatá marka sa rovnala

3. Medaila z roku 1923 so smútiacou rodinou a cenami potravín k 1. decembru 1923, averz, reverz

1 bilión (obr. 3, averz, reverz) má tiež svoje vysvetlenie. V tomto mesiaci už totiž nastáva menová reforma, keď

dochádza k zavedeniu rentovej marky a úradne stanovený pomer k inflačnej mene bol 1 bilión (1 000 miliárd) starých mariek = 1 RM. V roku 1924 bola ríšska marka (Reichsmark, RM) podložená zlatom.

4. Jednostranná poukážka mesta Stuttgart na 5 miliárd mariek z októbra 1923

Tematikou inflácie v Nemecku dokumentuje aj jednostranná poukážka mesta Stuttgart z roku 1923 v hodnote 5 miliárd mariek. Pre nás je zaujímavý a kuriózný text na zadnej strane tejto poukážky, napísaný rukou neznámej ženy. Upravený text znie: „Kmotrička, posielam ti 5 miliónov mariek, takéto peniaze mali Nemci, ale teraz už nie sú dobré. Ujec ich má asi 5 kg. Tak tu máš na ukážku“ (obr. 4).

Elena Minarovičová

„Futbalový“ Essen

Tohtoročný už 16. Medzinárodný veľtrh poštových známok v Essene (4. až 6. mája) sa niesol aj v znamení blížiacich sa 18. Majstrovstiev sveta vo futbale, najväčším a najprestížnejším futbalovým turnajom, ktorých usporiadateľom je po druhýkrát Nemecko (prvýkrát v roku 1974). Dôkazom toho je aj príležitostný poštový lístok vydaný nemeckou poštou, ktorého natlačená známka (ktorej motív tvorí aj prítláč na lístku) v ľavej časti zobrazuje pohľad na nemeckých fanúšikov so zástavami na štadióne a vpravo hornú časť stožiaru osvetlenia štadióna.

Známka má nominálnu hodnotu 0,45 eura s príplatom 0,20 eura v prospech futbalového šampionátu. Prí-

ležitosťná poštová pečiatka má v ľavej časti zobrazenú futbalovú loptu. Poštový lístok tak zrejme poteší nielen návštevníkov veľtrhu pekným suvenírom, ale aj zberateľov námetu futbal. (-pem-)

NEÚRADNÉ PRÍTLAČE

Po štyridsiatichsiedmich rokoch (naposledy v roku 1959) sa v priestoroch hlavnej priehradkovej haly pošty Košice 1 od 30. apríla do 3. júna 2006 konala 7. mest-

**7. MESTSKÁ FILATELISTICKO
FILOKARTISTICKÁ VÝSTAVA
* AGROFILA ***

MÁJ 2006

**UNIVERZITA VETERINÁRSKEHO
LEKÁRSTVA V KOŠICIACH**

**POZDRAVUJEME 80. VÝROČIE
MEDZINÁRODNEJ FILATELISTICKEJ
FEDERÁCIE (FIP) 1926 - 2006**

**7. MESTSKÁ FILATELISTICKO
FILOKARTISTICKÁ VÝSTAVA**

*** AGROFILA * KOŠICE
30.4. - 3.6.2006**

ská filatelicko-filokartistická výstava. Výstava bola venovaná druhému výročiu vstupu Slovenska do EÚ, Dňu mesta Košice, 80. výročiu FIP a propagácii Svetovej výstavy Washington 2006.

Tematicky bola zameraná na poľnohospodárstvo, ochranu a tvorbu životného prostredia, ekológiu a prí-

rodné vedy. K výstave bola vydaná príležitostná pečiatka a boli vyhotovené prítláče na poštových lístkoch a obálkach, diplomy a výstavný katalóg. Výstavu si so záujmom a často aj s obdivom prezrel veľký počet návštevníkov pošty, ktorí ani nemohli bez povšimnutia prejsť okolo výstavných panelov. Hlavným organizátorom výstavy bol už tradične KF 54-01 Košice v spolupráci s poštou Košice 1 a KF 54-30 Košice a usporiadateľmi Štátnou vedeckou knižnicou, Slovenským technickým múzeom, Mestom Košice, Regionálnym poštovým centrom, Domom Matice slovenskej a Miestnym odborom MS, a Univerzitou veterinárskeho lekárstva v Košiciach. -vg-

Do 18. písomnej aukcie firma **ZBERATEL'** prijíma hodnotný a kvalitný filatelistický materiál – známky, celiny, celistvosti

Ponuky prosíme zasielať v písomnej forme (aj elektronickej).
K známkam a celinám treba uviesť katalógové číslo, kvalitu a v prípade potreby položku bližšie špecifikovať; uviesť návrh vyvolávacej ceny.
K celistvostiam treba priložiť fotokópiu (alebo sken), bližšiu špecifikáciu a návrh vyvolávacej ceny.

Na ponuky rovnakým spôsobom odpovieme,
spôsob prevzatia materiálu dohodneme individuálne.

Ponuky prijímame do 31. 8. 2006.

Za vydraženú položku je poplatok 10 % z dosiahnutej ceny.

STRETNUTIE ZBERATELOV V NOVEJ EURÓPE / MEETING COLLECTORS IN NEW EUROPE

3. MEDZINÁRODNÝ ZBERATEĽSKÝ VEĽTRH

3th INTERNATIONAL COLLECTORS FAIR

BRATISLAVSKÉ ZBERATEĽSKÉ DNI 09. - 10. 6. 2006

Incheba, a.s., Viedenská cesta 3-7, 851 01 Bratislava

tel.: 00421 2 6727 2135, fax.: 00421 2 6727 2143, email: bzd@incheba.sk

www.incheba.sk

Organizátor, miesto:

**Výstavné a kongresové centrum
Incheba, a. s., Bratislava**

Výstava otvorená:

piatok 9. 6. 2006 9,00 – 18,00 hod.

sobota 10. 6. 2006 9,00 – 16,00 hod.

Vstupné: 50 Sk, deti do 15 rokov zdarma

Parkovanie bezplatné

Mediálny partner:

ZBERATEĽ, mesačník pre zberateľov

Zastúpené krajiny:

SR, ČR, Rakúsko, Maďarsko, Poľsko, Slovinsko, Bielorusko, Taliansko, Španielsko, Veľká Británia, Nemecko, Chorvátsko, Švajčiarsko, Kanada, Bulharsko, Litva

Odborný a sprievodný program

9. 6. 2006

10.00 hod. Slávnostné otvorenie BZD

15.00 hod. Zlosovanie súťaže „Detská súťaž s POFISOM“

10. 6. 2006

11.30 hod. 12. valné zhromaždenie Slovenskej spoločnosti olympijskej a športovej filatelie - €XPOclub

13.00 hod.- 15.00 hod.

Autogramiáda známych autorov slovenských poštových známok,

účast potvrdili: Júlia Piačková, Igor Piačka, Martin Činovský, Ivan Schurmann, Peter Augustovič, Marián Čapka, Kamila Štanclová, Dušan Kállay, Bohumil Šneider (ČR)

STÁLE PREZENTÁCIE

SLOVENSKÁ POŠTA - POFIS, POŠTA BRATISLAVA 1, POŠTOVÉ MÚZEUM

- príležitostná poštová priehradka – prijímanie poštových zásielok
- pečiatkovanie príležitostnými poštovými pečiatkami vydanými k príležitosti BZD 2006
- predaj slovenskej známkovej tvorby a ďalších predmetov filatelistického záujmu
- známkový automat
- výroba známky s personalizovaným kupónom
- stánok poštového múzea so zaujímavými exponátmi

STÁLE PORADENSKÉ CENTRÁ v oblasti:

- filatelie
- numizmatiky

DETSKÁ POŠTA

- detská poštová priehradka s detskou pečiatkou
- súťaž o najkrajší návrh poštovej známky

Počas otvorenia detskej pošty sa malí návštevníci budú môcť zahrať na „tetu poštárku“ alebo uplatniť svoju fantáziu a kreativitu pri tvorbe výtvarných návrhov na známky, z ktorých tie najkrajšie budú ocenené hodnotnými cenami. Zábavná tvorba filatelistických exponátov na určenú tému z filatelistického skartu pod odborným dozorom členov ZSF.

Známka s personalizovaným kupónom

Slovenská pošta, a. s., počas Bratislavských zberateľských dní 2006 predstaví známku s personalizovaným kupónom „Hrad Devín“ s dátumom vydania 9. 6. 2006 s možnosťou vytlačenia portrétu záujemcu na kupóne známky. Predajná cena tlačového listu s ôsmimi známkami, na kupónoch s fotografiou zákazníka, je 199 Sk. Poštová známka s fotografiou zákazníka je schválenou poštovou známkou na listových zásielkach.

Koloman Sokol – maliar, grafik, ilustrátor

Koloman Sokol (1902 – 2003) sa narodil v Liptovskom Mikuláši. Po vyučení pracoval do roku 1925 ako másiarsky robotník v konzervárňach v Košiciach. Svoj kresliarsky talent podchytil v roku 1920 návštevou súkromnej školy E. Króna v Košiciach, v roku 1924 navštevoval súkromnú maliarsku školu Gustáva Mallého v Bratislave. V rokoch 1925 až 1932 študoval na pražskej Akadémii výtvarných umení, kde mu boli učiteľmi Max Švabinský a T. F. Šimon. V r. 1932 – 1933 bol na študijnom pobyte v Paríži u Františka Kupku.

Na pozvanie mexického ministerstva kultúry a výchovy odišiel r. 1937 vyučovať grafické techniky na Universidad National de México. Odtiaľ r. 1942 odišiel do USA.

V rokoch 1946 – 1947 pôsobil ako pedagóg na oddelení kreslenia a malovania SVŠT a na Pedagogickej

fakulte UK v Bratislave. V roku 1949 sa vrátil do USA a žil v Bryn Mawr pri Philadelphii.

Umelcový a pedagogický úspech Kolomana Sokola spočíval najmä v odpore ku chladnému akademizmu v grafických disciplínach a v silnom citovom náboji, ktorým korigoval expresivnosť a drastickosť svojich grafických listov spred r. 1937. Jeho spolupatričnosť s ubiedenými sa prehlbila narastajúcou emotívnou väzbou na nové prostredie. Svojrzázny grafický prejav, po roku 1933 naznačujúci voľné a razantné ponímanie klasických materiálov v expresívnom zmysle (*Dievčatá*, drevorez, 1934), sa ešte viac podrobuje zmyslu výtvarného posolstva. Do popredia vystupuje uhlová alebo rudková kresba. Šelakový postrek, spočiatku iba ako ochrana pred ničivou vlhkosťou prostredia, sa stal výrazovým prostriedkom, súčasťou obrazu, jeho atmosférou, meniacou plochu na priestor. Navodil expresivnosť intímne uzavretého vnútorného zážitku a naznačil budúcu autorovu cestu za použitím farby v pasteloch, temperách a olejoch.

Absurdnosť vojny a odlúčenia od vlasti sa prejavila v nadreálnych motívo-voch spojeniach (*Býci*, tempera, 1946; *Obzor*, kresba uhľom, 1946) alebo napätím medzi jednoduchou témou a jej symbolickým poslaním (*Žena*, kresba čiernou kriedou, 1944; *Bitka žien*, kresba čiernou kriedou, 1945; *Nový zákon*, kresba uhľom a pastel, 1945). Počas vojny sa podieľal na práci čs. protifašistického odboja a zúčastnil sa na viacerých výstavách v USA a v Mexiku.

V roku 1946 Koloman Sokol na pozvanie čs. kultúrnych pracovníkov navštívil Československo. Počas svojho pobytu v Bratislave lino-leotrymi ilustroval básnickú zbierku Ladislava Novomeského *Pašovanou ceruzkou* (Obroda, 1948). Jeho dielo uchvátilo hlbokou analýzou existencie človeka i podvedomou kontinuitou s výtvarnými tendenciami najvýraznejších maliarskych zjavov vojnového obdobia na Slovensku (Cyprián Majerník). Táto kontinuita s prejami slovenského súčasného umenia napriek odlúčenosti a bez priamych kontaktov a konfrontácií trvala v podstate počas celého jeho ďalšieho tvorivého obdobia. Prejavuje sa v skladbe tvarov i v dôraze na koloristickú hodnotu maľby, opäť využívanú najmä expresívne (*Hudobníci*, olej a gvaš, 1965). Popri priamych žiakoch (A. Pepich) ho vyhľadávali a učili sa na jeho diele aj príslušníci vojnovkej generácie (Vincent Hložník).

So Sdružením českých umelcov grafických Hollar Koloman Sokol vystavoval v r. 1936 v Mexiku, ďalej v r. 1946 v Bratislave a 1948 v Prahe. V r. 1947 mu bola udelená Slovenská národná cena.

Tvorba Kolomana Sokola neušla pozornosti ani komisiám známkovej tvorby, keď r. 1971 v emisii Česká a slovenská grafika vyšla jeho kresba *Na konci mesta*, v r. 1992 v emisnom rade Umenie dielo *Starý pltník* a v slovenskej známkovej tvorbe v emisnom rade Umenie v roku 1997 bolo vydané jeho dielo *Za cieľom* a v r. 2002 tempera *V ateliéri*. (-pem-)

Literatúra: Encyklopédia Slovensko, 5. diel, Veda, 1981

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

vyhodnotenie štvrtého kola piateho ročníka našej súťaže o Kvet Zberateľa prinieslo opäť príjemné zistenie, že počet vašich odpovedí prekročil päťdesiatku. Takéto množstvo hlasov považujeme za dostatočný príspevok vypovedajúci o čitateľskom záujme ponúkaných tém jednotlivých príspevkov. Zaznamenali sme 53 vašich hlasov a za všetky ďakujeme. Na základe nich vytvárame obsahovú skladbu časopisu a oslovujeme príslušných autorov.

Známková tvorba stále púta váš záujem a pravidelne získava vyššie miesta v našom rebríčku. Preto víťazstvo príspevku hodnotiaci našu známkovú tvorbu v roku 2005 bolo dost presvedčivé. Na druhej priečke je Malá škola numizmatiky, ktorá má tiež svoj okruh čitateľov, tretie miesto patrí pripomenutiu 60. výročia doplatných známok z roku 1946. Štvrtú pozíciu zaujali spomienky na významného tvorca známok – Josefa Lieslera. Piate miesto získali dva príspevky, List z Moskvy a pokračovanie seriálu o zvieratách ako pomocníkoch človeka.

Tentokrát príspevky na prvých šiestich miestach získali vyše 80 % všetkých vašich hlasov. Príspevky na ďalších miestach získali jeden až osem hlasov. Bodovalo spolu 14 príspevkov (v predchádzajúcom kole 17). Na prvú otázku správne odpovedalo 51 z 53 súťažiacich. Na druhú otázku správne a v celom rozsahu odpovedalo 47 súťažiacich. Fragment, okrem jedného, správne identifikovali všetci súťažiaci, na druhú otázku v celom rozsahu správne neodpovedalo šesť súťažiacich.

■ Vyhodnotenie 4. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky správne identifikovalo 51 súťažiacich - vyobrazený bol detail známky 6 Kčs, Pof. č. 3025, Starý pltník, z emisie Umenie vydanej 2. 11. 1992.

2. otázka – správna odpoveď na otázku „Ktorý významný slovenský umelec je autorom umeleckého diela pretlmočeného na známku, na ktorej slovenskej je ďalšie dielo tohto umelca a kde tento umelec prežil veľkú časť svojho života“, mala byť: Autorom diela je Koloman Sokol, ďalšie jeho diela sú na slovenských známkach č. 134 (Za cieľom) a 281 (V ateliéri). Veľkú časť života prežil v USA. Na otázku správne a v celom rozsahu odpovedalo 47 súťažiacich.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v aprílovom čísle Zberateľa najviac páčil), hlasy súťažiacich (36) víťazstvo prisúdili **A. Paulínyovej**, za príspevok o známkovej pro-

dukcii v roku 2005 **Fénix stávajúci z popola**. Za štvrté pokračovanie **Malej školy numizmatiky** získala **E. Minarovičová** s počtom 29 hlasov druhé miesto. Tretie miesto za 24 hlasov získal **-pem-** za **Doplatné známky 1946** a čo predchádzalo ich vydaniu. **R. Fischer** za **Zapomenuté vzpomínky k portréту Josefa Lieslera** s počtom 19 hlasov získal štvrtú priečku. Na piatom mieste sú dva príspevky: **V. Priputen** za jeho **List z Moskvy** a **J. Solava** za článok **Zvieratá v službách človeka – Slon**, keď dostali po 18 hlasov. Na šiestom mieste (13 hlasov) sú tiež dva príspevky, **Označovanie vrátených zásielok na Slovensku do roku 1993** od **D. Evinica** a spomienka na **Karola Wojtylu – Jána Pavla II** od **I. Lužáka**. Siedmu priečku s ôsmimi hlasmi obsadil **M. Bachratý** za článok **Baťa, Baťov, Baťovany**.

Ďalšie hlasy (1 až 4) súťažiaci priznali ešte ďalším šiestim príspevkom.

Výhercami štvrtého kola V. ročníka súťaže sú **Jozef Zahumenský** z **Michaloviec** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 250 Sk) a **Rastislav Ovšonky**, **Poprad** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 150 Sk). Srdečne blahoželáme!

■ 6. - júnové KOLO SÚŤAŽE

Do 6. kola 5. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z ktorej československej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie a v ktorom roku bola vydaná?

2. otázka znie: Ktorý významný slovenský umelec je autorom diela pretlmočeného na známku a na ktorej slovenskej známke je mesto, v ktorom je galéria nesúca meno tohto umelca.

3. otázka znie: Napíšte troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v júnovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame do 30. júna 2006. Za účasť v súťaži vopred ďakujeme a tešíme sa na vaše odpovede.

Redakcia

MÁTE SLOVO

„Konečně známka z našho regiónu“

- to boli slová niekoľkých filatelistov z klubu 53-03 v Lučenci, keď sa v roku 2005 dozvedeli správu, že v emisnom programe na rok 2006 je zaradená aj známka Geologická lokalita Šomoška. Členovia klubu si vtedy pripomínali 60. výročie obnovenia filatelistického života v Lučenci, ale v myšlienkach boli už ďalej: Ako dôstojne uvítať prvú známku z regiónu.

Až prišiel 21. apríl 2006, keď sa vo výstavných priestoroch Novohradského múzea a Galérie v Lučenci konala veľmi zaujímavá a pritom nie každodenná akcia. Vyše sto účastníkov bolo prítomných na inaugurácii poštovej známky. Prijemné slová, myšlienky napísané básnikom, hra na klavír a husle, čaro latinskoamerických tancov v podaní tanečníkov z okresu Veľký Krtíš, vytvorili v predvečer osláv Dňa Zeme slávnostnú atmosféru, ktorú svojou účasťou poctili primátor Lučenca, prednosta obvodného úradu, zástupcovia Slovenskej pošty, Pofis-u, ale aj rytec známky F. Horniak, autor výtvarného návrhu K. Felix a aj minister životného prostredia SR László Miklós.

Pán minister bol krstným otcom „našej“ známky a jeho krátky príhovor bol veľmi podnetný. Spomenul, že vodopád v Šomoške pozná osobne, keďže pochádza zo susedného Gemera. V súvislosti s vydanou známkou uviedol, že ministerstvo životného prostredia vynaložilo vlni nemalé finančné prostriedky na vybudovanie náučného chodníka na Šomoške, avšak cíti, že známka pomôže zviditeľniť Novohrad ešte viac, pretože náučný chodník navštívia ročne stovky turistov, avšak známok s motívom Šomošky bolo vydaných 200 000 kusov, a preto známka osloví omnoho viac ľudí, ktorí pomocou nej spoznajú vodopád v Šomoške. Pri krste známky čadičovým štrkom zaprial známke, aby sa čo najskôr predala, bol o ňu neustály dopyt a stúpala na cene.

Na propagačnej výstave známok, ktorú pripravili členovia KF v Lučenci, si prítomní hostia mohli pozrieť ukážky z jednotlivých výstavných tried a mohli sa poučiť ako zbierať známky a iný filatelistický materiál. Prezentovaná bola aj krátka dokumentácia poštovej histórie Lučenca a ďalšie exponáty zapožičané z Poštového múzea v Banskej Bystrici.

Členovia KF v Lučenci ďakujú Slovenskej pošte, a. s. – RPC Lučenec, Novohradskému múzeu a Galérii Lučenec, obci Šiatorská Bukovinka a Mestu Lučenec za spoluprácu a pochopenie pri organizácii slávnostnej akcie.

Jozef Máj, taj. KF

KOUPÍM POHLEDNICE „LIEBIG“

Koupím jednotlivé pohlednice i sbírky v jakémkoli jazyce, nejlépe edice v maďarském, českém, ruském a polském.

kontakt: Věra Mitrengova, telefon: 00420 720 346431, e-mail: vmitrengova@tajmac-zps.cz

Životné jubileum PhDr. Eleny Minarovičovej

Životné jubileum. Zvyčajne tak hovoríme okrúhlemu výročiu narodenia. Zväčša býva spojené oslavou s našimi blízkymi a priateľmi. Dňa 9. júna 2006 oslávi v dobrom zdraví a optimizme svoje životné jubileum významná predstaviteľka slovenskej numizmatiky a predsedníčka redakčnej rady nášho časopisu **PhDr. Elena Minarovičová**.

Životné jubileá sú vždy príležitosťou bilancovať činnosť oslávenca. Na výpočet mnohorozmernej činnosti Eleny Minarovičovej by bol však potrebný oveľa širší literárny útvar. Nemožno však nespomenúť aspoň to najhlavnejšie.

Elena Minarovičová, rodáčka z Prahy, absolventka klasickej archeológie na Filozofickej fakulte UK v Bratislave, zasvätila takmer 40 rokov práci v Slovenskom národnom múzeu najskôr ako odborná pracovníčka a neskôr ako vedúca numizmatického oddelenia Historického múzea - SNM na Bratislavskom hrade.

S menom E. Minarovičovej je spojené hlavne budovanie a odborné spracúvanie numizmatického muzeálneho fondu, zameraného predovšetkým na antickú numizmatiku. Jej rukami prešli stovky nových prírastkov. A nešlo len o ich evidenciu a dokumentačné spracovanie. Jubilanťka má na svojom konte početné príspevky, v ktorých tieto mince zverejňuje, zdôrazňuje ich historický význam, najmä pokiaľ ide o nálezy zo Slovenska. Vedecko-výskumná činnosť Dr. Minarovičovej je prezentovaná rozsiahlou publikačnou činnosťou v odbornej literatúre, vystupovaním na rôznych domácich aj zahraničných konferenciách. Vo svojich viacerých monografiách, ale aj v príspevkoch na stránkach časopisov a novin, v rozhlasových a televíznych vystúpeniach, ale aj prostredníctvom prednášok a hesiel v encyklopédiách, zúročila znalosť mincového materiálu a mimoriadne výtvarné čítanie.

Odchod do dôchodku v roku 1996 neznamenal pre jubilanťku koniec jej aktívnej činnosti. Svoju odbornosť uplatňuje stále na pôde Slovenskej numizmatickej spoločnosti, s ktorou je bytostne spätá už od jej vzniku v roku 1970. Je členkou redakčných rád, pracuje vo viacerých odborných komisiách a v neposlednom rade je znalkyňou v odbore numizmatika zapísanou v zozname Ministerstva spravodlivosti SR.

Prehľad uvedených aktivít je veľmi strohý a nevystihuje plne všetky vedeckovýskumné a organizačné aktivity jubilanťky. Treba si však ceniť to, že ich dosiahol člo-

vek čestný, pracovitý a tolerantný, svojou poctivou prácou, na základe ktorej sa trvalo zaradil medzi významné osobnosti v oblasti numizmatiky uznávané doma i v zahraničí. Jej obdivuhodná duševná sviežosť, optimizmus a neutíchajúci záujem o dianie v oblasti numizmatiky sú povzbudením aj pre mladších. Jubilanťke do ďalších rokov prajeme veľa zdravia, optimizmu a tvorivých síl.

Ad multos annos,!

(-red.-)

Pozvánka z Banskej Bystrice

Dňa 23. júna 2006 o 15.00 hod. sa v Stredoslovenskom múzeu (Thurzov dom) v Banskej Bystrici uskutoční slávnostná inaugurácia dvoch poštových známok emisie Klenotnica múzeí – sklárstvo (pohár zo 16. stor. zo Slovenského sklárskeho múzea v Lednických Rovniach) a mediárstvo (odmerka - dutá miera z r. 1576 zo Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici). Na slávnostnej akcii sa zúčastnia aj obaja tvorcovia známok, Rudolf Cigánik a Igor Rumanský, bude sa používať príležitostná poštová pečiatka a návštevníci budú mať možnosť prehliadky múzea.

Organizátori, Slovenská pošta, a. s., Stredoslovenské múzeum a KF 53-53 v Banskej Bystrici, pozývajú všetkých priaznivcov filatelie a umenia z blízkeho aj vzdialeného okolia. Bližšie informácie: Ladislav Hölc, ☎ 0905 964 471. (lh)

Regióny Talianska

Talianska pošta pokračuje vo vydávaní výplatných známok emisného radu Regióny Talianska, keď 29. apríla 2006 pribudli ďalšie štyri hodnoty venované Piemontu, Toskánsku, Laziu a Apúlii.

Piemont je región v severozápadnom Taliansku, v oblúku Západných Álp, na východe zasahujúci do

vateľov. Na severe je ohraničené Toskánskymi Apeninami, na západe, pri pobreží Ligurského mora, čnie Toskánske Rudohorie. Súčasťou regiónu sú aj Toskánske ostrovy, z ktorých je najväčší Elba. Znáмка predstavuje vynikajúcu kultúrnohistorickú pamiatku regiónu – Michelangelovu sochu Dávida, ktorá sa nachádza vo Florencii, hlavnom meste Toskánska. Toto svetoznáme dielo umelec dokončil v roku 1504 ako 29-ročný. V nadživotnej veľkosti stvárnil biblického hrdinu ako antického atléta, ktorý podľa súdobej spoločenskej objednávky mal byť symbolom republikánskej slobody. Dnes na Piazza della Signoria môžeme obdivovať iba jeho kópiu, pretože originál je bezpečne uložený v Galérii akadémie. Florencia je európskou metropolou umenia, bankovým a obchodným centrom so 425 000 obyvateľmi.

Pádskej nížiny. Na rozlohe 25 400 km² žije 4,3 mil. obyvateľov, hlavným mestom regiónu je Turín. Známkovému obrazu dominuje jazdecká socha vojvodu Emanuela Filiberta (1528 – 1580) v Turíne, ktorý v r. 1562 získal od Francúzska naspäť rodové územie. V pravej časti známky sa nachádza zámok Reale di Racconigi a nad ním je umiestnená mapka regiónu. Samotný Turín má vyše 1 mil. obyvateľov a po Miláne je druhým najväčším priemyselným a obchodným centrom Talianska. Zaujíma vedúce miesto v automobilovom priemysle (závod FIAT od r. 1899). V tomto roku bol dejiskom XX. zimných olympijských hier. Počas panovania cisára Augusta bol rímskou kolóniou, ale z antických čias a renesancie sa zachovalo málo historických pamiatok.

Toskánsko je historické územie a región v strednom Taliansku s rozlohou 23 000 km² a 3,5 mil. oby-

Leží na rieke Arno a jeho architektonickou dominantou je dóm Santa Maria del Fiore. Historickými mestami regiónu sú napr. Pisa a Siena, obchodným prístavom je Livorno. Znáмка prináša pohľad na toskánsku krajinu a mapku regiónu.

Lazio (Latium) je južným susedom Toskánska. Rozprestiera sa od Tyrhénskeho mora na západe po Apeninské Abruzzi na východe na rozlohe 17 200 km² s 5,1 mil. obyvateľov, z ktorých viac ako polovica žije v hlavnom meste regiónu a Talianska – Ríme. Územie prezrádza vul-

kanický pôvod s viacerými kráterovými jazerami a úrodnou pôdou priaznivou pre ovocinárstvo a vinohradníctvo. Názov Latium je odvodený od pôvodného obyvateľstva – Latinov. Motív známky, terakotové súsošie muža a ženy zo sarkofágu zo 6. stor. pred. n. l. však pripomína iný staroveký národ z tejto oblasti, a to Etruskov. Tento národ doteraz neznámeho pôvodu v čase svojho rozkvetu porazil aj antických Grékov a až do 4. stor. pred n. l. hral vedúcu úlohu v Taliansku. V pozadí známkového obrazu sa nachádzajú kruhové hroby zo 7. a 6. stor. pred n. l. v nekropole Certeveri vzdialenej 40 km severozápadne od Ríma. Táto lokalita bola jedným z najvýznamnejších etruských obchodných centier pri Tyrhénskom mori.

Posledná známka emisie predstavuje región **Apúlia** na juhovýchode Talianska. Jeho rozloha je 19 300 km², má 3,9 mil. obyvateľov a hlavným mestom je Bari. Pobrežie Jadranského mora je husto osídlené. Od 4. stor. pred n. l. patrilo toto územie antickému Rímu a bolo spojené s Kaláбриou. Najväčší rozkvet sa dosiahol v 12. stor. počas vlády Normanov. Od polovice 16. stor. má spoločné dejiny s Neapolským kráľovstvom. Znáмка zobrazuje románsku baziliku San Nicola z 11. stor. v prístavnom meste Bari, ktoré má 370 000 obyvateľov. V pravej časti známky je panoráma ostrovov Tremiti pri severnom okraji regiónu. Tri bizarné vápencové ostrovy (3 km², 370 obyvateľov) sú turistickým lákadlom. V strede známky je mapa regiónu.

V ľavom hornom rohu známok sú umiestnené znaky regiónov, od ktorých sa odvíja talianska trikolóra. Nominálna hodnota všetkých známok je 0,45 eura. Vytlačené sú rotokalkografiou v náklade po 4,5 mil. kusov. Je dosť možné, že aj niektorí čitatelia nášho časopisu nájdu v tejto emisii inšpiráciu pri výbere miesta tohtoročnej dovolenky, čo by bolo zrejme tým najsprávnejším pochopením zámeru talianskej pošty.

Ivan Lužák

OPRAVA

Do článku „Osudy pomníkov Štefánika na Slovensku“ sa dostala chyba. Na str. 24 v ľavom stĺpci nad obr. č. 1 má veta správne znieť takto: „Keď v roku 1938 po viedenskej arbitráži LEVICE obsadili Maďari, československí vojaci sochu demontovali a odviezli do Nitry.“

Autor článku sa za chybu ospravedľuje redakcii aj čitateľom.

J. M. st.

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každú druhú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovíčkova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Zasadacia mestskej polície, Hlavné námestie 3, I. poschodie • Každú prvú nedeľu v mesiaci (okrem augusta) od 9.30 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasadačka • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA I Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Bufet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00, prístavba Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA • Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • každý druhý pondelok o 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA • Študentský domov Poľnohospodárskej univerzity MLADOST • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. I Stoly a vstup bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času AHJ, Teplická ul. 83 • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 17.00 hod. Pošta Poprad 2, zasadačka na 2. poschodí ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 22 • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu • Cukráreň EDEN pri Kláštore piaristov na ul. A. Hlinku • Každá nedeľa od 9.00 do 11.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • klubové stretnutia Cent-

rum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý páry týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TREŇČÍN** - FILATELIA • Kultúrne stredisko Dlhé Hony • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TREŇČÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Tirnavia • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostola), Nám. SNP • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **VHRANOV n / Topľou** - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY • Vináreň Tibava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedeľu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎0905 547 950, 0911 547 950 ☐ (R)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➡ 3. jún 2006 BRATISLAVA

STRETNUTIE ZBERATEĽOV mincí, vyznamenaní, pohľadníc, odznakov a telefónnych kariet. ObKaS, Vajnorská 21, od 8.00 do 12.00. Info: Ivo Fojtík ☎031 /562 5132.

➡ 4. jún 2006 KYS. NOVÉ MESTO

MEDZINÁRODNÉ STRETNUTIE ZBERATEĽOV starozitností a iných zberateľských odborov spojené s aukciou od 8.00 hod. v galérii Mlyn Antik v Radoli. Ďalšie stretnutia v roku 2006: 2.7., 6.8., 3.9. Info: ☎0904 526 563.

➡ 11. jún 2006 NITRA

HOBBY STRETNUTIE ZBERATEĽOV rôznych odborov sa uskutoční v Nitre na Párovskej ul. 1 od 7.00 do 12.00 hod.

➡ 24. jún 2006 TREŇČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATEĽSKÝCH PREDMETOV, výstavné priestory TMM, Pod Sokolicami 43. Info: ☎032/651 53 03, 0905 267 519. Ďalšie stretnutia v roku 2006: 15.7., 5.8.

➡ 25. jún 2006 LUČENEC

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE • Hotel Pelikán (pri tržnici) od 8.00 do 12.00 hod. Ďalšie termíny v roku 2006: 30.7., 27.8. Info: (047 4392 266.

➡ 1. júl 2006 NITRA

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATEĽSKÝCH PREDMETOV: poriada Antik Media v SOU stavebnom Nábr. Mládeže 1. ☎ 0905 267 519. Ďalšie stretnutie 16.9.

➡ 5. júl 2006 RUŽOMBEROK

CELOSLOVENSKÉ VÝMENNÉ STRETNUTIE všetkých odborov v Gymnázii sv. Andreja na Nám. A. Hlinku od 8.00 do 12.00 hod. Stoly pre hostí zdarma.

INZERCIA

■ **KLUB FILATELISTOV 54-01** a Združenie klubov filatelistov Košice prijmu a zašlú výbery do kolovania. Informácie na adrese správcu kolovania: Teodor Magda, Zborovská 2, 040 01 Košice. Z-134 ■ **SPOHLAVÉ DODÁVKY NOVINIEK ČR**, 1 Kč = 1,35 Sk + poštovné, pre KF aj jednotlivcov. Tiež noviny Francúzska a všetkých jeho teritórií v cene 1 € = 52 Sk (nominál). D. Poľan, Svätoplukova 23, 058 01 Poprad. Platí stále. Z-135

■ **KÚPIM CELINY SŠ použité na oslobodenom území** od decembra 1944 do apríla 1945 ☎ 0903 131848 Z-136

■ **FILATELIA CLUB Dolný Ohaj** (okr. NZ) – výmena známok ☎ 0907 777 165, e-mail: ohaj@post.sk Z-137

■ **KÚPIM elektronický zúbkomer** ☎ 0902 516 780 Z-138

■ **PREDÁM generálnu zbierku** ★★ Slovensko1939-1945 a čiastočne špec. zbierku ★★ Protektorátu ČaM, v dvoch Schaubekových albomch. Skalová ☎ večer 02/544 130 87 Z-139

■ **KÚPIM staré pohľadnice** Humenné (Homonna) a okolie, Nové Mesto nad Váhom (Vágújhely) a okolie. Peter Kolesár, M.R. Štefánika 26, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, e-mail: kolesar@vonn.sk ☎ 0908 420 530 Z-140

■ **KÚPIM odznaky a medaily** Všesokolských zletov, prípadne vymením za známky, telekarty, mince, medaily. e-mail: prichter@pobox.sk ☎ 0907 580 656 Z-141

■ **HLADÁM použité nepoškodené slovenské dobijacie kupóny** GSM Orange „Star Wars-Episode III“. ☎ 0908 14 65 59 Z-142

■ **PREDÁM katalóg Michel Deutschland 2005/2006** alebo vymením za ★★ známky Slovenska v nominálnej hodnote 800 Sk. Ivan Roudenský, Poste restante, 062 01 Starý Smokovec Z-143

■ **PREDÁM albumové listy** ČSR 1985-1992, SR 1993-2000, Pofis, zaslané bielymi havičkami. Každý ročník osobitne zviazaný v tvrdom obale. Cena dohodou. ☎ 0902 516 780 Z-144

■ **KÚPIM, VYMENÍM, PONÚKAM** staré pohľadnice. Ján Ďurian, Holičská 8, 851 05 Bratislava. Z-145

■ **HLADÁM partnerov na výmenu zberateľského materiálu** z celého sveta, ★★ i ☉ známok, celín, celistv., CM, FDC, mincí, medailí, bankoviek, pohľadníc, odznakov, záp.nálepiek a p. Za chýbajúce dám 2-3 násob. množstvo zo svojich prebytkov alebo cenu. Výmena podľa chybeniek 1:1, podľa kat. Pofis, Michel, Pick, Battenberg a iných. Výmena aj známky za mince či opačne a pod. Za 1/2 až 1/4 ceny predám množstvo prebytkov. Kúpim zbierky i celé pozostalosti zberat. charakteru. Za starozitnosti, obrazy a iný zberateľsky zaujímavý materiál dám známky, mince a pod. Miroslav Sukopčák, Čáčov 294, 905 01 Senica ☎ 034 651 8918, 0905 358 707. Z-146

■ **MENÍM** ★★ i ☉ známky, aj 100 za 100. Korešp. H, R, Q, D. Demendy Ferenc, Str. Heine Nr. 4, apr. 14. 300 041 Timisoara, Romania. Z-147

■ **KÚPIM Nová Baňa** (č. 70), **Senica** (č. 95) tropický lep, prezident Kováčikovský „3“. ☎ 032 743 3730 Z-148

■ **PREDÁM študijnú zbierku a exponát** Podacie listy z Hor. Uhorska 1790-1918 na 120 alb. listoch s popisom, zaskl. Zbierku PH Hor. Uhorsko 1770-1918, 1200 ks. ☎ 032/ 6490809 Z-149

■ **KÚPIM hářčeky Slovensko** ★★ 1993-2005 a hářček 119 Deřom Slov. štát. ☎ 0905 319 684 Z-150

■ **PREDÁM** ★★ známky **Nemecko 1998**, kompletný ročník v darčekovom balení. ☎ 0905 33 22 62 Z-151

■ **PREDÁM staré pohľadnice** Ružomberka, Lipt. Mikuláša, kúpeľov Sliac. ☎ 0905 33 22 62 Z-152

■ **PREDÁM známky, celistvosti, celiny** a ďalší filatelický materiál - ČSR I., ČSR II., Slovenský štát, SR od r. 1993, ČR. Vhodné aj pre obchodníkov. Záujemcom pošlem zoznam. Cena dohodou. Tel. 055-6361909, v prac. čase 055-2295655, e-mail gerec.mir@pobox.sk Z-153

■ **PREDÁM tri kg firemnej korešpondencie**, cenné listy, doporučené zásielky, I. trieda. ☎ 0905 332 262 Z-154

■ **VYMENÍM Bl.2 Liechtenstein a Bl.18 Helvetia** za Slovenský štát č. 19b a č. 20. Ivan Roudenský, Poste restante, 062 01 Starý Smokovec. Z-155

■ **KÚPIM Slovensko** ★★ č. 2 (makulaturu) s DCH 2/23, č. 3 VCH s DCH 2/17, č. 5 VCH s nedotlačou vpravo, č. 138 VCH a č. 206 VCH. Marian Halko, Laborecká 16, 066 01 Humenné Z-156

■ **VYMENÍM** ★★ č. 65 s posunom a dvojitou tlačou červ. farby za dvojitú tlač modrou s DCH 8. Marian Halko, Laborecká 16, 066 01 Humenné Z-157

■ **PREDÁM trenčiansku balónovú poštu**. M. Machara, Rázusova 20, 911 01 Trenčín. Z-158

■ **KÚPIM** ☉ 1. **aerogram CAE 1** a Medzinárodný odpoved. kupón s ☉ do 12.1994. M. Machara, Rázusova 20, 911 01 Trenčín. Z-159

■ **PREDÁM vreckové kalendáriky** ako celok od roku 1941, rozpracovanú zbierku TK Slovensko, Česko. Zoznamy rokov, kusy, zašlem oproti známke. T.č. výmena alebo jednotlivý žáner má prednosť. Ponuku vymením za mince, medaily, vyznamenania, odznaky. Ponúkните – odkúpim. ☎ 052/7743010 Z-160

■ **DÁM VIAZANÉ ČASOPISY FILATELIE** ročníky 1967 až 1992 (i jednotlivu za PH materiály do r.1954, balíkové sprievodky (veľký skart) a listiny s kolkami. Dušan Evinič, Poľská 4, 040 01 Košice Z-161

■ **KÚPIM DCH na známkach Hradčany** ★★ alebo *. ☎ 0910 270 632 Z-162

ČO PÍŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 5/ 2006

V príspevku z oblasti poštovej histórie O. Tovačovský a S. Petr pokračujú treťou kapitolou o poštových sadzbách v Českých zemiach v 20. storočí, keď si všimajú obdobie Protektorátu Čechy a Morava a ČSR v roku 1945. Z rovnej oblasti je aj príspevok Fr. Beneša st., ktorý pokračuje 25. časťou seriálu Malé zastavenia na ceste filatelie a čs. poštovej správy, v ktorej sa ešte vracia k rokom 1918 - 1919. Príspevok J. Horáka o príplatkových známkach Guatemaly má vzťah k viacerým zberateľským odborom. Z oblasti fiškálnej filatelie je príspevok J. Boučka o rakúskych kolchoch používaných v Českých zemiach. V. Feldmann v 22. pokračovaní Abecedy filatelistiky sa zaoberá písmenom W na filatelistickom materiáli. História nemeckého futbalu pred MS 2006 (2. časť) filatelistiky dokumentuje S. Kameňník. V Pokladnici filatelistickej literatúry je 3. časť poviedky F. Langeru o stvorbovku ružových Merkurův. V tradičnej rubrike sa predstavujú novinky Českej pošty ČR, prílohu tvorí miní katalóg Pofis „Rakúske kolkové známky 1854 - 1918“. V závere sú recenzie novydaných katalógov Michel - špeciál Nemecko 2006, 1. a 2. diel a Michel špeciál - súkromné nemecké pošty, a správy SČF. (rubriku pripravil **-pem-**)

V zberateľských odboroch
FILATELIA, POŠTOVÁ HISTÓRIA, NUMIZMATIKA,
POHLADNICE a STARÉ TLAČOVINY

**SPOLOČNOST DARABANTH, GMBH,
ORGANIZUJE PRAVIDELNÉ AUKČIE.**

*Písomnú (prostredníctvom internetu) dvakrát mesačne,
medzinárodnú sálovú dvakrát ročne.*

**NA NAŠU STRÁNKU
www.darabanth.hu**

MOŽNO PONUKY POSIELAĽ NEPRETRŽITE.

V našej Web predajni sú denne aktualizované položky maďarských a zahraničných známok, noviniek, pohľadníc, starých mincí a bankoviek.

*Z uvedených oblastí preberáme aj aukčné položky
alebo ich odkúpime.*

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➤ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

Angola 2004, Opice, WWF ☉	95,-
Bielorusko 2000, Rys ostrovid WWF, 373-376	35,-
Čína 1995, Národný park „Dinghu-Berge“, 2591-94	25,-
Čína 1995, Sovy, 2596-99	25,-
Čína 1995, Kvety, 2600-03	25,-
Čína 1995, Zimná príroda, 2589-90	10,-
Čína 1995, Koala a Panda veľká, 2630-31	36,-
Čína 1995, Hist. predmety z Tibetu, 2632-35	25,-
Dominica 2004, Kolibrík, WWF ☉	95,-
Dominikánska rep., LOH Melbourne, 560-67, 3,40 €	30,-
Dominikánska rep., LOH Melbourne - olympijskí víťazi I, 585-92, 3,40 €	30,-
Dominikánska rep., LOH Melbourne - olymp. víťazi II, 660-67, 3,40 €	30,-
Francúzska Antarktída 1987, Plachetnica - J. B. Charcot, 228	150,-
Francúzska Antarktída 1987, Org. výskum zemskej kôry, 229	180,-
Francúzska Antarktída 1988, 40 r. 1. francúzskej expedície, 231	235,-
Francúzska Antarktída 1988, Ostrov tučniakov, 237-38	180,-
Guyana, W. Disney - povolania vo verejnom sektore	65,-
Guyana, W. Disney - povolania v zdravotníctve	65,-
Guyana, W. Disney - domáce práce	65,-
Guyana, W. Disney - rôzne služby	65,-
Guyana, W. Disney - ručné práce	65,-
Jamaica 1974, Plachetnice, 379-82	120,-
Južná Afrika - Bophuthatswana 1990, Drobné cicavce, 235-236	80,-
Kazachstan 1998, Čierny bocian, plameniak brodivé vtáky, 226-28	86,-
Kazachstan 1998, Mačka divá, rys, snežný leopard, 229-31	86,-
Kokos Isl. 1981, 100. výr. úmrtia Ch. Darwin a 150. r. teórie o vzniku atola, 78-80+BI 1	90,-
Korea 2001, Šachoví veľmajstri 20. storočia, 4412-17+BI 484	195,-
Korea 2002, Elektrické lokomotivy ☉	85,-
Korea 2004, Dieselové lokomotivy ☉	85,-
Kuba 1992, Ryby, 3578-82	79,-
Kuba 1994, 55 r. ZOO v Havane, 3788-90	95,-
Libéria 2005, Antilopa WWF ☉	95,-
Maledivy 2004, Podmorský svet, WWF ☉	95,-

Moldávia 2005, Hady, jašterice, korytnačky, 4+H	120,-
Moldávia 2005, Lokomotivy, 505-508	110,-
Norfolk Isl. 1982, Plachetnice, 289-94	95,-
Norfolk Isl. 1983, Huby, 302-305	95,-
Paraguay 1970, Krížová cesta, 2017-23, bez leteckých	15,-
Paraguay 1970, Umenie - kytičky, (Renoir, Monet...), 2092-98	15,-
Paraguay 1970, Umenie - A. Dürer, 2117-23 bez leteckých	15,-
Paraguay 1971, Umenie - lovecké motívy, (Velazquez, Brun, Vernet), 2185-94	35,-
Paraguay 1972, Umenie - múzeum Asunción, 2325-34	35,-
Paraguay 1972, Fauna, 2385-91, bez leteckých	15,-
Paraguay 1973, Motýle, 2794-2801	40,-
Paraguay 1975, Umenie (Velazquez, Watteau, Rembrandt...), 2646-53	40,-
Paraguay 1975, Fauna, 2664-71	30,-
Paraguay 1976, Mačky, 2765-72	30,-
Papua and New Guinea 1962, Mapa Pacifiku, 43-45	255,-
Pólsko 1991, Motýle (Aporia crataeci), BI 115, hologram, 3,00 €	35,-
Pólsko 2006, ZOH Turín 2006, zn+K	40,-
Rakúsko 1209-14, Alpská flóra, kvety, (6), 3,80 €	42,-
Rakúsko 1218-21, Rakúska národná knižnica, knižné kresby, (4), 1,80 €	20,-
Rakúsko 1223-28, Záhradné ovocie, (6), 2,20 €	24,-
Rakúsko 1262-64, Letecká výstava IFA 1968, (3), 2,20 €	20,-
Rakúsko 1278-83, Barokové fresky, (6), 2,20 €	32,-
Rakúsko 1284-89, 500. výročie Viedenskej diecézy, (6), 2,20 €	26,-
Rakúsko 1294-1301, 100 r. Viedenskej štátnej opery, blok, (8+1K), 6 €	58,-
Rakúsko 1307-14, 200 r. galérie Albertinum, (Goya, Dürer, Rubens, Rembrandt atď. svetoví majstri), (7) 3 €	45,-
Rakúsko 1328-30, Historické hodiny I. (3), 1,40 €	18,-
Rakúsko 1331-33, Slávne operety I. (3), 1,40 €	18,-
Rakúsko 1338-40, Slávne operety II. (3), 1,40 €	18,-
Rakúsko 1344-46, Historické hodiny II. (3), 1,40 €	18,-
Rakúsko 1355-57, Umelecké poklady (3), 1,40 €	18,-
Rakúsko 1360-62, Umelecké poklady - obrazy majstrov (3), 1,40 €	20,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Seychelles 1956, Pamätník padlým hrdinom	30,-
St. Vincent and the Grenadines, W. Disney - povolania v obchode	65,-
St. Vincent and the Grenadines, W. Disney - povolania v školstve	65,-
St. Vincent and the Grenadines, W. Disney - povolania odborné a vedecké	65,-
St. Vincent and the Grenadines, W. Disney - povolania v doprave	65,-
St. Vincent and the Grenadines, W. Disney - ochrancovia zákona	65,-
St. Vincent and the Grenadines, W. Disney - povolania primorské	65,-
St. Vincent and the Grenadines, W. Disney - profesionálny šport	65,-

St. Vincent and the Grenadines, W. Disney - povolania v obchode	65,-
St. Tome E Principe 1980, K 10. výročiu výstupu na mesiac, 650, (Bl 45), 15 €	180,-
Thajsko 2003, 10. výročie diplomatických vzťahov s Juhoafrickou rep. (Slony) (2)	20,-
Upperyafa 1967, LOH Mexico '68, Bl 1, 5,50 €	50,-
Umm-Al-Qiwain 1972, ZOH Sapporo, 464 (Bl 30), 6 €	60,-
Umm-Al-Qiwain 1972, Formule, 814-818, trojrozmerné	55,-
Yemen 1970, MS vo futbale Mexico'70, Bl 191	50,-
Yemen 1970, Plyšové hračky, psy 3-rozm., 1040-45	60,-
Zaire 1983, Národný park-Garamba, 1079-83	95,-
Zimbabwe 1981, Deň stromu, 255-258, 3,60 €	40,-

OMNIBUS:

„Západoindická federácia 1958“

- Barbados	80,-
- Grenada	65,-
- Jamaica	140,-
- Montserrat	105,-
- St. Christophes-Nevis-Anguilla	70,-
- St. Lucia	90,-
- St. Vincent	60,-
- Trinidad & Tobago	40,-

NOVINKA !

Kružkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.
Povrch je z hnedej plastickej fólie

Kružkový zakladač	285 Sk
Kazeta	295 Sk
Cena za komplet	550 Sk
Názov krajiny (samolepka)	25 Sk

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ☉

Benin 2003, Prírodná rezervácia BI (2)	22,-	Kórea 1986, MS vo futbale, Mexico '86, (H)	12,-
Benin 2003, Prírodná rezervácia BI (9)	35,-	Kórea 1987, ZOH Calgary, H	12,-
Benin 2003, Vodné vtáčstvo BI (3)	25,-	Kórea 2004, Hus WWF, (4)	18,-
Benin 2003, Sladkovodné ryby, BI (6) + H	33,-	Kórea 2004, Hus WWF, (4x 4 blok)	80,-
Benin 2003, Svet dinosaurov, PL (6) + H	35,-	Kuba 1995, Vtáčstvo na ostr. „Cayo Coco“ (6)	18,-
Benin 2003, Život v korálovom mori, PL (3)	25,-	Kuba 2003, Kubánsky krokodíl WWF, (4)	14,-
Fujeira 1971, Apollo 14, (5 páska)	18,-	Kuba 2003, Ostrovné vtáky, (4)	15,-
		Kuba 2003, Polárna fauna,	
		Expo Bangkok 2003, (5+H)	29,-
		Mauretánia 2003, Ochrana prírody BI (3)	25,-
		Mauretánia 2003, Prírodné rezervácie BI (2)	22,-
		Mauretánia 2003, Prírodné rezervácie I BI (9)	35,-

Guinea Bissau 2001, Plachetnice BI (6)	29,-	Mozambik 2001, MS vo futbale Kórea/Japonsko,	
Guinea Ecuatorial 1974, Morské ryby, PL (16)	35,-	BI (9) + 3H	48,-
Kirgizstan - neoficiálne vydania:		Mozambik 2001, I. Umenie - F. Goya, H	14,-
Kirgizstan 2004, Africké púšte	29,-	Mozambik 2001, II. Umenie - P. Picasso, H	14,-
Kirgizstan 2004, Ázijský prales I.	29,-	Mozambik 2001, III. Umenie - G. Klimt, H	14,-
Kirgizstan 2004, Ázijský prales II.	29,-	Mozambik 2001, IV. Umenie - H. Matisse, H	14,-
Kirgizstan 2004, Ázijské hory	29,-	Mozambik 2001, V. Umenie - A. Dürer, H	14,-
Kirgizstan 2004, Austrálske vtáky	29,-	Mozambik 2001, VI. Umenie - S. Dali, H	14,-
Kirgizstan 2004, Austrálska fauna	29,-	Mozambik 2001, VII. Umenie - P. Delvaux, H	14,-
Kirgizstan 2004, Mokrade Sev. Ameriky	29,-	Mozambik 2001, VIII. Umenie - C. Pissarro, H	14,-
Kirgizstan 2004, Prérie Sev. Ameriky	29,-	Mozambik 2001, IX. Umenie - J. Miró, H	14,-
Kirgizstan 2004, Americké púšte	29,-	Mozambik 2001, X. Umenie - C. Monet, H	14,-
Kirgizstan 2004, Hory Sev. Ameriky	29,-	Paraguay 1978, Vojskové rovnosaty, (9)	29,-
Kirgizstan 2004, Lesy Sev. Ameriky	29,-		
Kirgizstan 2004, Lesy Kanady	29,-		
Kirgizstan 2004, Andy	29,-		
Kirgizstan 2004, Amazonský prales	29,-		
Kongo 2003, Slony, BI (6)	29,-		
Kongo 2005, Domáci miláčikovia pes a mačka			
BI (6)+2H	38,-		
Kongo 2005, Africká fauna, BI (6) + 2H	38,-		
Kongo 2005, Kolibrík, BI (6) + H	33,-		
Kongo 2005, Papagáje, BI (6) + H	33,-		
Kongo 2005, Rôzne vtáky BI (6) + 2H	38,-		
Kongo 2005, Kačky a divé mačky BI (6) + 2H	38,-		
Kongo 2005, Tukan BI (4) + H	25,-		
Kórea 1979, Včela medonosná, H (3)	10,-		
Kórea 1979, Ruže, PL(6)	18,-		
Kórea 1979, MS v stolnom tenise, PL(6)	18,-		
Kórea 1980, 50 r. preletu Zeppelinu			
cez Sev. pól, PL(4)+H	35,-		
Kórea 1982, Futbal MS Špania '82, PL(4)+H	25,-		
Kórea 1983, Hist. lokomotív, PL(4)+2K	25,-		

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy nové

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	58,-
Roky 1995-1996	68,-
Roky 1997-1998	58,-
Rok 1999	29,-
Roky 2000-2001	58,-
Rok 2002	44,-
Rok 2003	58,-
Rok 2004	38,-
Rok 2005	44,-

Pri kúpe všetkých 9 ks katalógov len za 396,-

Československo 1945-1992, Pofis 2006, 280 str.
celofarebný 590,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Československo
1945-1992, 12 strán bez vyobrazení 18,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Slovensko
1939-1945, 8 strán s vyobrazeniami 28,-

Známky základného radu podľa aktualizovaného cenníka
Slovensko 1939-1945 sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

Katalóg ERVO SLOVENSKO 1939-1945, 1993-2005 399,-

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II.-
Rákocziho 1703-1711 195,-

Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I.vydanie 265,-

Novotný: MINCE MÁRIE TERÉZIE 1740-1780
(II.doplnené vydanie 2001) 235,-

Novotný: Mince Františka Lotrinského (1745-67),
(1766-80) 250,-

Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790 a
Leopolda II 1790-1792 240,-

Novotný: Mince Františka I. 1792-1835 185,-

Novotný: Mince a korunovačné medaily
Ferdinanda V. (1835-1848) 135,-

Novotný: Mince Františka Jozefa I.(1848-1916)
nové vydanie r. 2006 325,-

Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705) 330,-

Novotný-Moulis: Papierové platidlá ČSR, ČR
a SR 1918-2004, farebný, vydanie 2004 330,-

Novotný-Moulis: Katalóg mincí ČSR 1918-92,
ČR a SR 1993-2006 325,-

Katalógy použité

Michel č. 2 Karibské ostrovy 1995 690,-

Michel č. 4 Severná a vých. Afrika 2002 950,-

Michel č. 7 Austrália, Oceánia, Antarktída 2002/3 1100,-

Katalógy staršie, nepoužívané

MICHEL: Nemecko Junior 2004 350,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,
16-listový 490,-
30-listový 870,-

Zásobník Schaubek, A4, 16-listový, biele listy,
s logom i bez loga **Slovenskej pošty**, 360,-

Havidky čierne, šírka 31, 36, 38, 40, 44,
52, 55, 59, 60, 70 a 90 mm - balíček 60,-

Havidky čierne na PL:
ležaté, veľkosť 185x135 mm - ks 19,-
ležaté, veľkosť 170x120 mm - ks 15,-
stožaté, veľkosť 116x175 mm - ks 15,-

Havidky biele na PL:
ležaté, veľkosť 175x120 mm - ks 15,-
stožaté, veľkosť 120x175 mm - ks 15,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia
listov (3 alebo 4 otvory) 365,-

Náhradné listy
12-okienkové 55x53 mm - 1 list 30,-
20-okienkové 41x42 mm - 1 list 33,-
30-okienkové 31x35 mm - 1 list 35,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá,
lopatkovitá alebo okrúhla), kus 85,-

Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá 155,-

Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm 260,-

Lupa Ø 20 mm v kovovom púzdre, 10x 395,-

Lupa s osvetlením a desiatinným delením,
možnosť zaostrenia 680,-

Ďalšie lupy podľa Zberateľa 9, 10/2005

Skúšobná UV - lampa SIGMA

Stolné vyhotovenie na sieť 220 V - rozozná luminiscenčné
známky, odhalí falošné bankovky 570,-

UV – lampa na batérie, ručná 520,-

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER (1000 ks) - balíček á 64,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Albumové listy Zberateľ SLOVENSKO

	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1993	19,-	75,-	32,-	120,-
Ročník 1994	19,-	75,-	48,-	185,-
Ročník 1995	22,-	75,-	48,-	175,-
Ročník 1996	22,-	75,-	54,-	195,-
Ročník 1997	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1998	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1999	21,-	75,-	59,-	245,-
Ročník 2000	17,-	65,-	48,-	185,-
Ročník 2001	32,-	95,-	48,-	215,-
Ročník 2002	22,-	75,-	75,-	285,-
Ročník 2003	28,-	85,-	80,-	305,-
Ročník 2004	17,-	65,-	53,-	220,-
Ročník 2005	18,-	68,-	65,-	245,-

I.časť : základné známky a hárčeky,

II.časť : PL, varianty kupónov a známky z hárčkov
Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !

V prípade záujmu o všetky listy, treba objednať I.+ II. časť súboru.

Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).

Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

Albumové listy SLOVENSKO 1939-1945

základný rad, 17 listov

BZ	135,-	Z	425,-
----	-------	---	-------

Albumové listy PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945

základný rad, 12 listov

BZ	95,-	Z	320,-
----	------	---	-------

Albumové listy ČESKÁ REPUBLIKA

	BZ	Z
Ročník 1998	155,-	485,-
Ročník 1999	185,-	490,-
Ročník 2000	190,-	495,-
Ročník 2001	195,-	525,-
Ročník 2002	185,-	515,-
Ročník 2003	220,-	740,-
Ročník 2004	180,-	550,-
Ročník 2005	185,-	530,-

Ročník 1988, 1999 len formát Pofis, ročníky 2000 - 2004 formát Pofis aj A 4 (cena rovnaká).

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO á 5,-
- bez nápisu á 4,-
- so štvorčekovou podtlačou (len formát Pofis) á 4,-

Albumové listy Zberateľ ČESKOSLOVENSKO

Formát Pofis aj A4 - cena rovnaká !	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1992	24,-	85,-	46,-	175,-
Ročník 1991	24,-	85,-	80,-	255,-
Ročník 1990	34,-	125,-	58,-	205,-

Albumové listy Zberateľ ČESKOSLOVENSKO

Formát len A4	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1989	45,-	150,-	45,-	175,-
Ročník 1988	65,-	235,-	90,-	310,-
Ročník 1987	45,-	155,-	120,-	395,-
Ročník 1986	45,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1985	56,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1984	50,-	190,-	95,-	325,-
Ročník 1983	50,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1982	70,-	255,-	85,-	295,-
Ročník 1981	55,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1980	55,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1979	45,-	155,-	95,-	325,-
Ročník 1978	60,-	235,-	75,-	235,-
Ročník 1977	55,-	210,-	195,-	650,-
Ročník 1976	45,-	150,-	60,-	210,-
Ročník 1975	56,-	195,-	190,-	595,-
Ročník 1974	56,-	195,-	182,-	575,-
Ročník 1973	48,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1972	56,-	195,-	65,-	235,-
Ročník 1971	48,-	170,-	75,-	255,-
Ročník 1970	56,-	195,-	110,-	370,-
Ročník 1969	52,-	195,-	75,-	255,-
Ročník 1968	75,-	260,-	110,-	350,-
Ročník 1967	55,-	195,-	50,-	170,-

Druhú časť albumových listov možno objednať aj bez variantov kupónov, prípadne v ľubovolnej zostave z ponúkaných listov.

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks

15,-

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky
námetových emisií © (str.42)

JÚNOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky
z dnešnej
ponuky
námetových
emisí
★★ (str.40)

